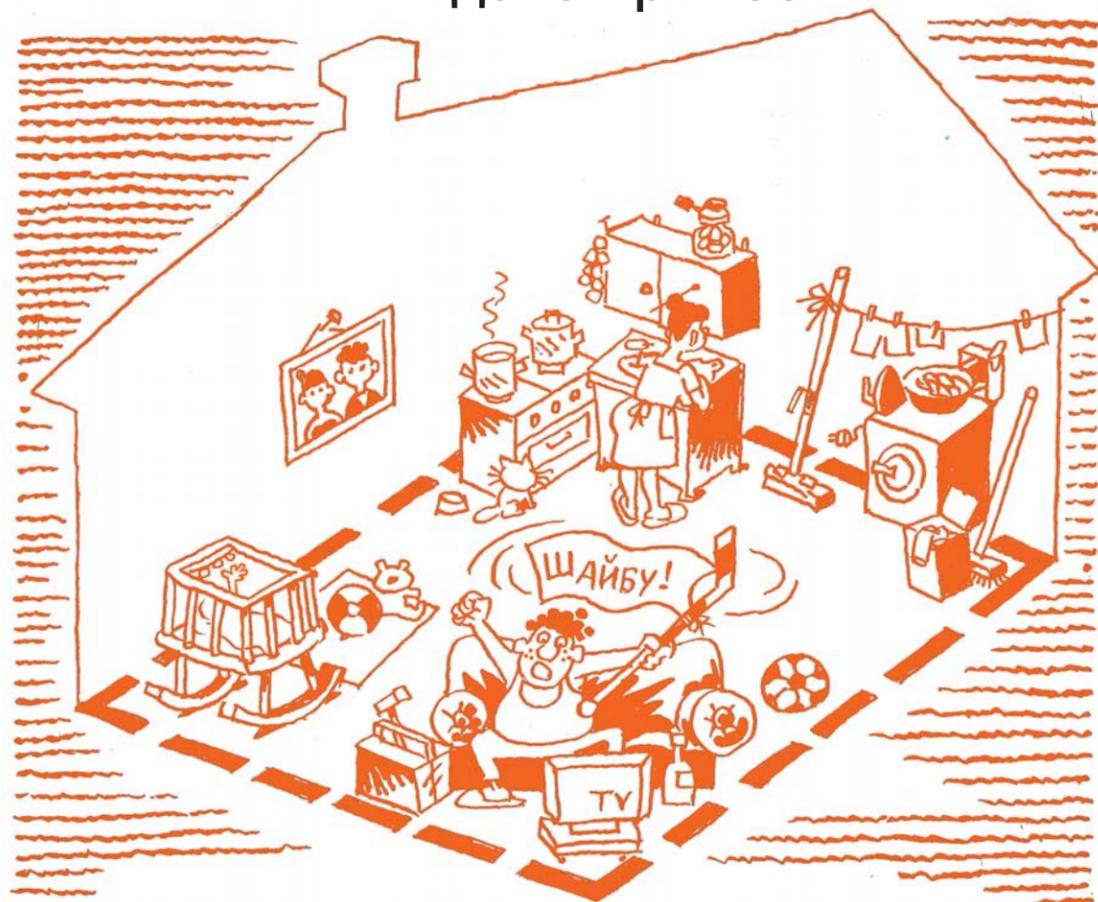

Народ
кажа...

Жонка тры вуглы дома трымае

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Нашы індэксы:

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ — 74844,

індывідуальны льготны
(для жыхароў
сельскай мясцовасці:
райцэнтры і населеныя
пункты раёнаў) — 01380;

ВЕДАМАСНЫ — 748442,

ведамасны льготны
(для ўстаноў Міністэрства
культуры, Міністэрства
адукацыі) — 01381.

Не баюся
ні снегу, ні дож-
джыку, бо паспеў
падпісацца на
«Вожык» я!

**ПАДПІСКА НА II ПАЎГОДДЗЕ
2014 ГОДА**

Падпіска на 1 месяц каштуе:

індэкс 74844, цана 23300 рублёў,
індэкс 01380, цана 18600 рублёў
індэкс 748442, цана 63200 рублёў,
індэкс 01381, цана 49800 рублёў.

ISSN 0132-5957
ВОЖЫК
Часопіс сатыры і гумару

№ 10 (кастрычнік)

2014

Малюнак Аляксандра ШМІДТА.

З боку менеджмента і... кліента

Комікс Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Восень наступіла!..

Малюнак Аляксандра ШМІДТА.

Малюнак Алега ПАПОВА.

АНЕКДОТ

Восень, 13 градусаў.
«Дзе мае паліто, боты, шалік, світар, калготкі, шапка?»
Вясна, 13 градусаў.
«Выдатна, пайду ў футболцы!»

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Малюнак Уладзіміра ЧУГЛАЗАВА.

Жывуць на свеце дзівакі...

Кобрынскі раён.

Мабыць, у цяперашні час няма такога чалавека, якога не прываблівала б слова «скідкі». І гэта зразумела: хто ж не хоча купіць патрэбную рэч за больш выгадны кошт ды зберагчы свае грошы?

Але ёсць людзі, якія, наадварот, імкнуцца не сэканоміць, а – пераплаціць. Такім дзіўным чалавекам можна лічыць былога кіраўніка Кобрынскага райспажыўтаварыства. У верасні 2013 года ён без усялякіх заканадаўчых праверак і працэдур прыняў рашэнне аб набыцці заняпалага аб'екта нерухомасці за... 3,6 мільярда рублёў. (Былы ўладальнік набыў яго за 3,5 мільярда рублёў, а яго папярэднік – менш чым за 900

мільёнаў рублёў.) А яшчэ раней, у кастрычніку 2011 года, Кобрынскае райспажыўтаварыства выкупіла ў індывідуальнага прадпрымальніка адміністрацыйна-бытавы будынак за 570 мільёнаў рублёў. (На месяц раней той набыў яго не менш чым у дваццаць разоў танней – за 25 мільёнаў рублёў.)

Узбуджаны дзве крымінальныя справы. За такое дзівацтва па Крымінальным кодэксе Рэспублікі Беларусь належыць да дзесяці гадоў зняволення з канфіскацыяй маёмасці.

Дабудаваўся

Гомель. Чалавек сам будзе сваё жыццё. У некага гэта атрымліваецца лёгка, нехта сутыкаецца з цяжкасцямі. А хтосьці для спаўнення сваіх мараву вырашае парушыць закон.

Так, адзін гамяльчанін выконваў для розных заказчыкаў будаўніча-ман-

тажныя работы, карыстаючыся пры гэтым рэквізітамі ілжэпрадпрымальніцкіх структур. Як падлічылі фінансавыя міліцыянеры, за 2012–2014 гады ён незаконна атрымаў не менш за 7,5 мільярда рублёў даходу.

Вядзецца следства. Гамяльчанін рызыкуе апынуцца ва ўстанове, пабудаванай адмыслова для асуджаных...

Заблытаны крэдыт

Нясвіжскі раён. Ёсць такі анекдот: «Калі кніжачка маленькая і фотаздымак у ёй адзін і страшны, то гэта пашпарт». І сапраўды, вельмі часта мы самі на сябе не падобныя на фота ў гэтым дакуменце.

Такой акалічнасцю вырасыла скарыстацца бухгалтар аднаго мясцовага прыватнага прадпрыемства, калі ёй трапіў у рукі пашпарт калегі. З ім яна адправілася ў ад-

но з аддзяленняў банка ў горадзе Кобрын і аформіла там крэдыт на амаль 55 мільёнаў рублёў. Супрацоўніца банка, якая спачатку засумнявалася ў сапраўднасці фотаздымка, урэшце паверыла кліентцы, бо знешнасць жанчыны лёгка мяняецца...

Але неўзабаве падман выкрыўся: прыйшоў першы плацёж па крэдыце. Міліцыянеры хутка адшукалі нядаўнюю кліентку банка. Высветлілася, што яна і раней хацела незаконна атрымаць крэдыт, але была асуджана за спробу ашуканства ў буйным памеры. А ўзялася за старое, каб разлічыцца па папярэдніх пазыках...

Суд прыгаварыў махлярку да двух гадоў зняволення з канфіскацыяй маёмасці. І зараз яе дакладна ні з кім не пераблыталі.

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

Міхаіл УЛАСЕНКА

ЗБІТЫЯ ІСЦІНЫ

Падстаўляючы нагу, беражы шыю.

Калі б дурням шанцавала толькі ў казках, жыццё на зямлі ператварылася б у рай.

Гэта ж колькі трэба прыкласці намаганняў, каб нічога не рабіць!

Сутыкнуўшыся ў палеміцы, прамоўцы затапталі ісціну.

Перш чым выйсці з сябе, падумай, як будзеш вяртацца.

Хто перамагае ў спрэчцы з жанчынай, таму не шанцуе ў каханні.

Не бі сябе кулаком у грудзі – сумленне абудзіш.

І ў дурным становішчы трэба заставацца яго гаспадаром.

Дасведчаны ад неспрактыкаванага адрозніваецца тым, што адзін з іх здольны памыляцца, а другі – уводзіць у зман.

Часам спрэчка з сумленнем заканчваецца здзелкай.

Калі ты не з намі, значыць, з імі, але ніяк не сам з сабой.

Слесар Тараканаў з раніцы быў пад градусам, днём – пад каўпаком, а вечарам – пад абцасам.

Узяўся за гуж і – лёг у аглоблях.

У каханні, як і ў шахматах, таксама бывае нічыя.

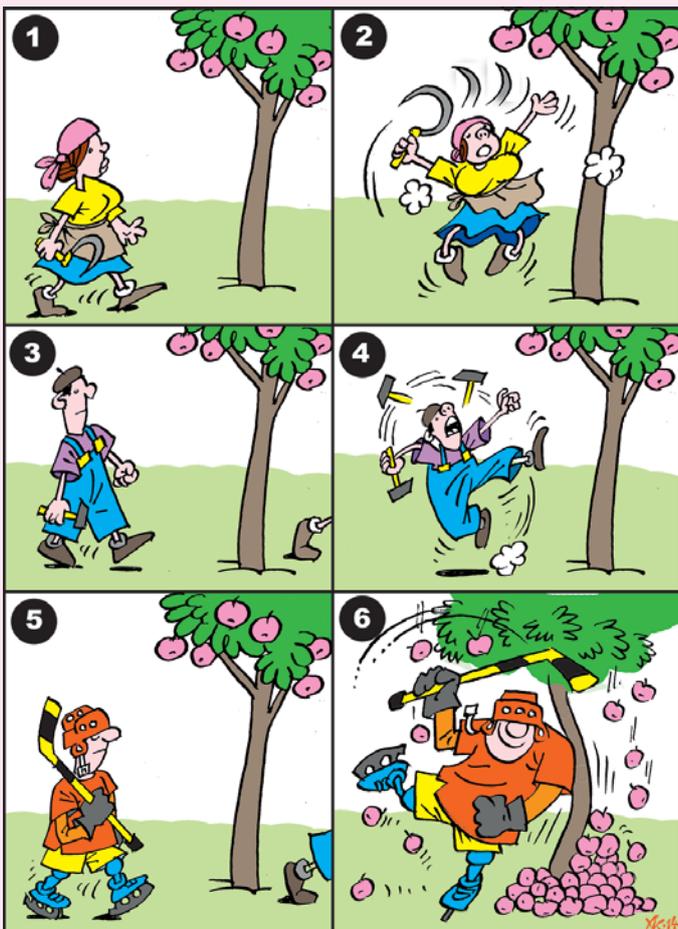
Язык шчодры на словы, пакуль не гавораць пра справу.

Нярэдка ў жыцці сустракаецца лгун-рэцыдывіст.

Бойся страціць уладу над сабой, атрымаўшы яе над іншымі.

г. Горкі.

Міні-комікс «Строс» Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Лёля БАГДАНОВІЧ БУЛЬБА З-ЗА МОРА

Нарэшце ліпень перайначыў
Надвор'е. Дзякуем яму.
Усе спяшаюцца на дачы,
Дзе гнуць да вечара спіну.

А пустазелле там буяе,
Што нельга словам перадаць!
Ці ёсць гародніна якая –
Праз зелле тое не відаць.

Ні агуркоў, ні памідораў
На градках штось не адшукаць.
Ды не турбуйцеся: з-за мора
Вязуць тавар, каб нам прадаць.

Ды тонамі! І нават бульбу!
Вытворца – Кіпр або Кітай.
Няма куды падзецца – купім.
А дзе свая? І не пытай...

г. Барысаў.

Віктар ЛОЎГАЧ

ДАБРАДЗЕЙ

ІРАНЕСКА

Дзяніс Шыкун, колькі памятае сябе, верыў, што ён самы сапраўдны дабрадзеі. Заўсёды лічыў за шчасце дапамагчы людзям, і рабіў гэта з чыстаю душою і ад усяго сэрца.

Усё пачалося яшчэ ў школьныя гады. Калі раз настаўніца задала напісаць сачыненне на тэму «Твае любімыя савецкія пісьменнікі», Дзяніс параіў сябру распавесці пра Джона Рыда, Тэадора Драйзера і Аляксандра Дзюма. А ўсё таму, што Міколу хвалілі ў школе за матэматычныя здольнасці і прарочылі ў гэтым накірунку вялікія перспектывы.

І колькі было рогату ў класе, калі настаўніца зачытала гэтае сачыненне! У Міколы слёзы паліліся з вачэй, а Дзяніс прашаптаў яму на вуха:

— Я гэта спецыяльна зрабіў, каб ты і літаратуру, як матэматыку, ведаў. Я ж твой сябра, дабрадзеі.

А ў інстытуце што было? Наталля Загорская лічылася адной з лепшых студэнтак. За ведаў, актыўнасць, спартыўныя дасягненні яе заўжды ставілі ў прыклад. А яго, Дзяніса, нават не заўважалі.

Таму аднойчы, калі іх група рыхтавалася да выступлення на канцэрце, падпілаваў высокія абцасы на туфлях Наталлі. І калі тая закружылася па сцэне ў віхуры танца, абцасы абламаліся і дзяўчына ўпала.

Як жа ёй тады спачувалі! А Дзяніс думаў: «Добра я яе правучыў. Не будзе больш нос задзіраць! Гэта ў жыцці яшчэ спатрэбіцца. Я ж зрабіў з добрымі намерамі».

Як толькі мог, стараўся дапамагчы затым і калегам па рабоце.

Неяк усім калектывам нешта адзначалі ў рэстаране. І Дзяніс непрык-

метна падліваў начальніку аддзела Арцёмаву ў бакал з шампанскім гарэлку. Урэшце той адключыўся і ўпаў з крэсла, сцягнуўшы абрус ды разбіўшы посуд. Давялося работнікам рэстарана міліцыю выклікаць.

Чаму Шыкун так зрабіў? А каб Арцёмаў ведаў меру, навучыўся прыстойна выпіваць. І падзейнічала. Пасля выпіўкі ў рэстаране Дзяніса прызначылі начальнікам аддзела, а Арцёмаву цяпер і сілком гарэлку ў рот не залеш.

Дапамог потым і свайму начальніку. Калі той адсутнічаў, паклаў яму ў шуфляду стала тысячу долараў з запіскай «Удзячнасць за аказаную паслугу». І ананімна пазваніў у следчыя органы.

І тут таксама спрацавала. Начальніка звольнілі і нават далі год умоўна. Дзяніс лічыць, што выратаваў яго ў будучым ад немінучай бяды, дапамог. Бо той мог некалі сапраўды ўзяць хабар. І не тысячу долараў, а дзве...

Цяпер начальнікам стаў ён, Дзяніс Шыкун. І як сапраўдны дабрадзеі, мяркуе, што засцерагчы ад хабару трэба і начальніка трэста...

*Гомельская вобласць,
г. п. Акцябрскі.*

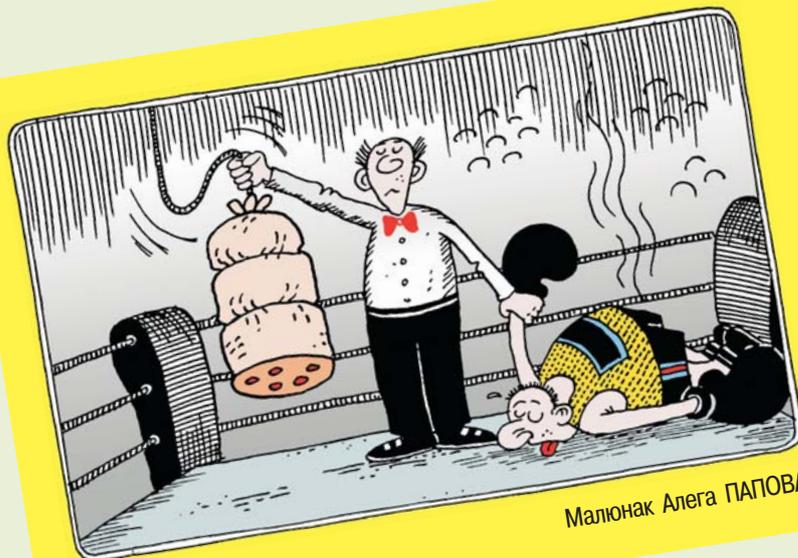
Мікалай ГЛЕБ

КРУГЛАЯ ВЫДАТНІЦА

«Я маю круглыя дзясяткі», —
Пачулі дома ад Агаткі.
«Ты маніш, — кажа брат малы, —
Ёсць толькі круглыя нулі!»

*Ляхавіцкі раён,
в. Падлессе.*

Малюнак Алега ПАПОВА.

НАУНЫЯ ДРОВЫ

Світанне стрэла ў роздумах Агата,
 Бо ноччу не прыйшоў Пятрок дахаты.
 Як выйшла раніцой яна на вуліцу,
 Глядзіць – стаіць Пятрок,

– З кім бавіў ноч? Адказвай, валацуга,
 А то агрэю конскаю папругай!
 – Я сцэжку выпадкова пераблытаў.
 Зайшоўшы да суседкі, ля карыта
 У цемры вельмі моцна спатыкнуўся,
 Упаў, заснуў і...

толькі што прачнуўся.
 Аднак жа не дала Агата веры,
 Падазрвала іншыя намеры:
 – Ой, хлусіш ты,
 а вось мае высновы –
 Ёсю ноч з суседкай пілавалі дровы!

Вацлаў ХАДАСЕВІЧ,
 г. Мінск.

Малюнак Алега ГУЦОЛА.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

ПАДАРУНКІ АА ДЗЯЦЕЙ

Міхась СЛІВА

3
НАТУРЫ

У гарадскі аўтобус з цяжкасцю залазіць пажылая кабета, цягнучы за сабой вялікую (ледзь прасунулася ў дзверы) каляску, загрузаную мяккімі цацкамі. Двое мужчын дапамаглі ёй размясціцца ў салоне, і бабуля, гарача падзякаваўшы, тут жа пачала расказваць пра свой «бізнес».

– Гэта ж кожны дзень прыязджаю да вас на рынак з суседняга раёна. Не магу жыць, каб не пагандляваць. Толькі тры дні прапусціла: сямідзесяцігоддзе сваё адзначала. І вось зноў еду, хоць мне ўжо і цяжка...

– Дык вы пасядзелі б дома, адпачылі, – спачуваюць пасажыры. – Няўжо вашы дзеці не могуць паклапаціцца пра вас?

– Чаму ж, яны клапацяцца, – ажывілася бабуля. – Дачка вось новую, большую каляску падарыла на дзень нараджэння, а сын – здлічак, каб зручна было сядзець і прадаваць цацкі.

г. Рагачоў.

Гісторыя адной вайны

Міні-фельетон

Раскажу вам гісторыю адной вайны. Пачалася яна літаральна з пустога месца і скончылася на ім жа. Увогуле я лічу сябе мірным чалавекам (суседзі пацвердзяць), але тут...

Усе гараджане штодзень ходзяць па тратуарах і нярэдка заўважаюць, што гэтыя сцяжынкi спраектаваны як быццам назнарок, каб зрабіць цяжкае жыццё жыхароў яшчэ больш невыносным. Павучыцца ў заходніх калег, якія спачатку даюць магчымасць пешаходам пратаптаць найбольш зручныя сцяжынкi і толькі затым укладваюць на іх плітку, у нас пакуль не хочучь. Між тым, чалавек — істота рацыянальная, таму лагічна, што ён заўсёды будзе выбіраць больш кароткі шлях. Я не стала выключэннем.

Мае ваенныя дзеянні пачаліся з упартага ігнаравання нязручных вуглаватых каменных сцяжынак. Я падбухторвала на гэтую справу сваіх родных, сяброў, знаёмых. І, трэба зазначыць, дабілася некаторых поспехаў: мая зручная сцяжка ўжо настолькі стала звыклай для жыхароў наваколя, што глыбока адбілася на зямлі. Але тут

аб'явіўся мой праціўнік — работнік ЖКГ, які ўзяў ды ўскапаў яе.

Я не здалася і назаўтра раніцою зноў метадычна таптала палоску зямлі. Праз некалькі тыдняў сцяжынка стала ідэальнай для пешаходаў. Сапсаваў усё зноў работнік ЖКГ.

Тады я вырашыла змяніць тактыку і намеціла новую сцяжку побач з перакапанай. Але і праціўнік не саступаў...

У выніку працяглай вайны застаўся толькі адзін лапiк зямлі, на які не ступала мая нага і якога не краналася рыдлёўка майго ворага, — гэтая тая самая сцяжка, з якой усё пачалося. Час блізіўся да зімы, і я планавала з першым снегам пракласці новы маршрут.

Але здарылася нечаканае. Мабыць, зверху вырашылі прыпыніць на-

шае супрацьборства і — замарозілі поле бою. Сцяжынка пачала больш нагадваць коўзанку, чым месца для прагулак. Таму мне давалося абыходзіць яе за кіламетр, каб дабрацца да аўтобусага прыпынку.

Нездарма нехта з вялікіх сказаў: «Калі ў ваенныя дзеянні ўмешваецца трэці ўдзельнік, спадзявацца на

перамогу не даводзіцца нікому». Але не ўсё згублена, бо мяне чакае наперадзе яшчэ адно лета...

Зручныя сцяжынкi пabлізу вуліцы Заслаўскай таптала Ксенія ПІЎНЕВА, г. Мінск.

Фотаздымкі аўтара.

«ЛІПА» Ў ДЖЫШЕ

Міні-фельетон

Аляксандр Аляксандравіч прыехаў на станцыю тэхнічнага абслугоўвання, каб прайсці тэхагляд. За свой «Jeep Grand Cherokee» мужчына не хваляваўся: аўтамабіль працаваў як гадзіннік. А вось медыцынская даведка магла выклікаць пытанні.

Так і здарылася.

— Вы атрымалі яе ў Дубровенскай цэнтральнай раённай бальніцы? — спытаў у яго інжынер «Белтэхагляду», прагледзеўшы неабходныя дакументы.

— Так, — упэўнена адказаў аўтаўладальнік.

— Выдаў урач-неўролаг N.? — ён назваў прозвішча медыка.

— Так. А вы ведаеце яго? — здзівіўся Аляксандр Аляксандравіч.

— Ведаю, — паківаў галавою інжынер. — А таксама тое, што ваша меддаведка ліпавая.

— Якая ліпавая?! Самая сапраўдная!

— Можа, як і іншыя даведкі аб праходжанні медкамісіі для допуску да кіравання механічнымі транспартнымі сродкамі ды бальнічныя, што выдаваў гэты спецыяліст? Нас папярэдзілі ўжо віцебскія праваахоўнікі. Звычайна такая паслуга каштавала дзесяць—пятнаццаць долараў. Цікава, а вы колькі яму заплацілі?

— Што значыць колькі? — не здаваўся мужчына. — Я сапраўды прайшоў медкамісію. І чаму выдаваў? Хіба цяпер не так?

— Цяпер не. Выяўлена дваццаць восем фактаў атрымання хабару. Суд Дубровенскага раёна асудзіў гэтага гора-ўрача на тры гады пазбаўлення волі ў праўчай калоніі ўзмоцненага рэжыму, з канфіскацыяй маёмасці...

— Шкада!.. Я ж і знаёмаму параіў атрымаць там даведку, — не стрымаўся і прагаварыўся Аляксандр Аляксандравіч.

— А я раю вам прайсці сапраўдную медкамісію. З тэхаглядам пакуль давядзецца пачакаць, — заключыў інжынер.

Аляксандр Аляксандравіч сумна ўздыхнуў...

Цімафей ДУБИНА.

Малюнкi Алега ПАТОВА.

Запланавана рэканструкцыя магазіна

Намеснік начальніка дзяржаўнай установы «Галоўнае ўпраўленне спажывецкага рынку Мінгарвыканкама» Л. Жаркова ўважліва прачытала крытычнае пісьмо Ю. Вярбіцкага, надрукаванае ў шостым ну-

мары часопіса «Вожык» у рубрыцы «Вожыку пішуць...», і паведаміла наступнае.

Будынак, у якім знаходзіцца магазін ААТ «ГУМ» № 10 («Шэдрый»), з'яўляецца помнікам архітэктуры другой катэгорыі, таму правядзенне любых работ магчыма пасля ўзгаднення з Міністэрствам культуры Рэспублікі Беларусь.

На сучасны момант падрыхтавана праектна-каштарысная дакументацыя па рэканструкцыі памяшкання магазіна і перададзена на экспертызу. Пры правядзенні капітальнага рамонт прадугледжана

змяненне схемы гандлёва-тэхналагічнага працэсу працы па метадзе самаабслугоўвання.

Тое ж паведаміў нам і кіраўнік Адміністрацыі Цэнтральнага раёна г. Мінска А. Паскробка. А таксама ўдакладніў, што запланаваная рэканструкцыя будзе праведзена пасля дазволу ўсіх неабходных ведаў і пры паляпшэнні фінансавага становішча ААТ «ГУМ».

«Капыльскія пацехі» цешаць усіх!

На гасціннай капыльскай зямлі зноў сабраліся шматлікія госці: 30 жніўня ў горадзе Капыль прайшоў V абласны фестываль гумару і гульні «Капыльскія пацехі». Мерапрыемства арганізавалі Галоўнае ўпраўленне ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Мінскага аблвыканкама, ДУ «Мінскі абласны цэнтр народнай творчасці» і аддзел ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Капыльскага райвыканкама.

Капыльшчына здаўна славіцца гумарыстычнымі і гульнівымі традыцыямі. У 1990 годзе тут быў арганізаваны першы ў вобласці тэатр гульні і гумару «Капыльскія пацехі», які пазней стаў ініцыятарам правядзення аднайменнага абласнога фестывалю.

Сёлета на свята прыехалі ўдзельнікі з пятнаццаці рэгіёнаў Міншчыны (сярод іх — дзевяць калектываў са званнем «народны»), а таксама госці: жартоўны гурт «Спораўскі акалот» з «брэсцкай» сталіцы гумару — вёска Споравы Бярозавыскага раёна.

Адкрываючы фестываль, начальнік Галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Мінскага аблвыканкама Руслан Трухан перадаў словы прывітання гасцям і ўдзельнікам свята ад старшыні Мінскага аблвыканкама Сямёна Шапіры і адзначыў, што гэты фестываль — самы бессмяротны, бо смех прадаўжае жыццё. Старшыня Капыльскага райвыканкама Анатоль Жданеня таксама прывітаў прысутных і зазначыў, што сама прырода сёння ўсміхаецца. (Сапраўды, веў цёплы ветрык, а сонейка прыпякала, як у ліпені).

На фотаздымку (злева направа):
Мікалай ПЫТЛЯК, Анатоль АКУШЭВІЧ, Юлія ЗАРЭЦКАЯ,
Раіса ВАЙЦЯХОЎСКАЯ, Ілья КАЗАНОЎСКІ.

Спецыяльны выпуск падрыхтаваны пры падтрымцы
Галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы,
культуры і па справах моладзі Мінскага аблвыканкама,
ДУ «Мінскі абласны цэнтр народнай творчасці»
і аддзела ідэалагічнай работы, культуры
і па справах моладзі Капыльскага райвыканкама.

Пасля ўрачыстага адкрыцця фестывалю пад назваю «Вясёлы курапёт» (увогуле ўся конкурсная праграма была прысвечана... курам) пачалося прадстаўленне з удзелам жартоўных гуртоў, гульнівых калектываў, індывідуальных выканаўцаў.

Словам, як і было заяўлена: «Куранят па восені лічаць».

Вясёлае, але кампетэнтнае журы налічыла аж 27 конкурсных праграм. Лічылі: старшыня журы — Анатоль Акушэвіч, заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь (дарэчы, даўні сябар часопіса «Вожык» і шматгадовы член рэдкалегіі выдання), Раіса Вайцяхоўская — дырэктар Мінскага абласнога цэнтра народнай творчасці, Юлія Зарэцкая — галоўны рэдактар часопіса «Вожык», Мікалай Пытляк — рэжысёр народнага тэатра (г. Берасіно), ініцыятар правядзення абласнога фестывалю народных тэатраў «Бярэзінская рамба», Ілья Казановскі — майстар размоўнага жанру, прадзюсар тэатра сатыры і гумару «Хрыстафор».

Між тым, пакуль на сцэне спявалі, танцавалі ды жартавалі, паблізу працавалі гульніва-забаўляльныя і гандлёва-дэгустацыйныя пляцоўкі — аляя атракцыёнаў «Тут гульні і забава, адпачыць — твая справа», дзіцячы гарадок «Курам для смеху, а дзецям на пацеху», забаўляльна-дэгустацыйны куток «Птушыны падворак», гандлёва-забаўляльны прыпынак «Смачны сытны перакус любіць кожны беларус», спартыўны пляц «Здароваму — і смех на здароўе», а таксама праводзілася бяспройгрышная латэрэя «За 20 рублёў прыз — будзь здароў!», адчыніў дзверы горад майстроў «Камар носа не падточыць». Хтосьці паўдзельнічаў у конкурсах і атракцыёнах, хтосьці смачна пад'еў, хтосьці набыў арыгінальны сувенір, а хтосьці і пайшоў дахаты з «латарэйнаю» курыцаю пад пахай!..

Урэшце ўсе гумарысты аджартаваліся, публіка ўволю нарагаталася, а журы ўзялося за нялёгкую працу. Пераможцы былі вызначаны ў некалькіх намінацыях і прызавых месцах.

Пераможцы V абласнога фестывалю гумару і гульні «Капыльскія пацехі»

У намінацыі «За захаванне і развіццё традыцый народнага гумару» дыпламамі
I ступені ўзнагароджаны народны тэатр народнага гумару «Спораўскі акалот» Спораўскага ЦК Бярозаўскага раёна Брэсцкай вобласці,

II ступені – народны жартоўны гурт «Тары-бары» ДУ «Дзіцячы цэнтр культуры «Расток» (г. Маладзечна),

III ступені – тэатральны калектыў «Асарці» Клецкага РЦК.

У намінацыі «За творчае ўвасабленне традыцый народнага гумару ў жартоўных праграмах» дыпламамі

I ступені ўзнагароджаны народны жартоўны гурт «Цешча» Ратамскага СДК Мінскага раёна,

II ступені – народны жартоўны гурт «Смехаўё» Любанскага РЦК,

III ступені – народны гумарыстычны гурт «Дубінскія фанабэры» Дубінскага СК Валожынскага раёна.

У намінацыі «За творчае развіццё гульні традыцый» дыпламамі

I ступені ўзнагароджаны клуб нацыянальнай кухні «Лотвінскія ўдалухі» Лотвінскага СДК Капыльскага раёна,

II ступені – народны маладзёжны тэатр гульні «Балаган» Плешчаніцкага ГДК Лагойскага раёна,

III ступені – тэатр гульні і гумару «Барсукоўскія гарэзы» Барсукоўскага СДК Смалявіцкага раёна.

У намінацыі «За аўтарскую творчасць, прапаганду гумару і выканальніцкае майстэрства» дыпламамі

I ступені ўзнагароджана Вольга Ліс (г. Капыль),

II ступені – Тамара Міхаленя (Любанскі раён, в. Кузьмічы),

III ступені – Раіса Валькова (Любанскі раён, в. Кузьмічы).

Дыпламам у намінацыі «За лепшае выкананне прыпеўкі» ўзнагароджана народнае амаатарскае аб'яднанне «У коле сяброў» Жодзінскага ГДК.

Вясёлыя вядучыя – Курачка (Вольга Даманская) і Певень (Антон Шышмароў), якія з гумарам прадстаўлялі ўдзельнікаў конкурснай праграмы, сталі дыпламантамі ў намінацыі «Самы яркі сцэнічны вобраз».

Пераможцы атрымалі дыпламы і каштоўныя падарункі, а ўсе прысутныя – цудоўны настрой, усмешкі і зарад бадзёрасці ажно да наступнага фестывалю. Сустрэнемся ў Капылі!

Р. С. «Вожык» неаднойчы пісаў пра гэты фестываль, што з'яўляецца адным са старэйшых у Беларусі. Мінулы раз, у 2011 годзе, свята было прысвечана 115-годдзю з дня нараджэння Кандрата Крапівы і 70-годдзю альманаха сатыры і гумару «Вожык». Тады быў прэзентаваны альманах «Вожык», адкрыта выстаўка карыкатур, гумарыстычных малюнкаў, шаржаў вядомага мастака-карыкатурыста Аляксандра Каршакевіча, уручаны ганаровыя граматы.

Сёлета таксама адбылася прэзентацыя часопіса «Вожык»; ад РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» пераможцы атрымалі ганаровыя граматы, а таксама каштоўныя падарункі – кнігі з серыі «Бібліятэка «Вожыка» (Юліі Зарэцкай «Шчаслівыя людзі» і «Тарас на Парнасе» (народная паэма)) і сувенірную прадукцыю.

НАРОДНЫ ТЭАТР НАРОДНАГА ГУМАРУ «СПОРАЎСКІ АКАЛОТ»

Уздываць настрой, лячыць ад смутку і хвароб, ша-наваць трапную байку, анекдот, прыпеўку, таленавіта да-носіць іх да слухачоў і глядачоў – усё гэта лічаць сваім прыемным абавязкам удзельнікі народнага тэатра на-роднага гумару «Спораўскі акалот». Калектыў з'яўляецца пераемнікам створанага яшчэ ў 1980 годзе драматычнага гуртка, які таксама выкарыстоўваў для выступленняў роз-ныя гумарыстычныя творы.

Сённяшні рэпертуар тэатра вельмі разнастайны, сапраў-ды народны – падгляджаны і падслуханы з жыцця спо-раўцаў і жыхароў наваколля. Жанчыны (а менавіта на іх трымаецца народны тэатр) могуць насыпаць гару пры-певак і торбу жартаў, наплесці кошык баек і анекдотаў, напрыдумляць мех сцэнак, інтэрмедый і мініяцюр.

Калектыў сабраў самых кемлівых ды знаходлівых – тых, хто, як кажуць у народзе, востры на язык і па-

слова ў кішэню не палезе. Гэта людзі розных прафесій: работнікі культуры, адукацыі, працаўнікі лясной гаспа-даркі, якіх аб'ядноўвае імкненне жыць весела і дружна, смяяцца і перадаваць пазітыўны настрой іншым. Таму выступленні тэатра заўсёды карыстаюцца нязменным поспехам у глядачоў.

«Спораўскі акалот» добра ведаюць у Аўцюках, куды тэ-атр неаднаразова запрашаўся на рэспубліканскі фестываль гумару. Свае праграмы артысты прадстаўлялі на перша-красавіцкіх гумарынах у Мінску, абласным фестывалі гума-ру і гульні ў Капылі, міжнародным фестывалі «Мотальскія прысмакі», міжнародным фестывалі народнага мастацтва «Фальклор без межаў» і шматлікіх іншых пляцоўках і сцэ-нах. У красавіку 2013 года тэатру прысвоена званне «На-родны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь».

Кіраўнік тэатра – Ніна Іванаўна Пашкевіч – захопле-ная сваёй працай, валодае цудоўным пачуццём гума-ру і невычэрпным творчым патэнцыялам. У многім дзя-куючы яе натхненню і апантанасці калектыў развіваецца і кожны раз асалоду ад выступленняў атрымоўваюць і са-мі ўдзельнікі, і глядачы.

– На Міншчыне шмат мясцін, звязаных з беларускім гумарам. У вёсцы Нізок Уздзенскага раёна нарадзіўся сам патрыярх беларускай сатыры і гумару Кандрат Крапіва. Здатныя на смех былі і нашы класікі, карані якіх на мінскай зямлі, – Янка Купала, Якуб Колас, Максім Танк, Ніл Гілевіч, Максім Лужанін, Кузьма Чорны, Анатоль Астрэйка, і сучасныя пісьменнікі – Анатоль Дзялендзік, Казімір Камейша, Мікола Маляўка, Мікола Вяршынін... Тут плённа працуюць народныя жар-тоўныя і гумарыстычныя гурты, тэатральныя калектывы, тэатры гульні і гумару. Праводзяцца раённыя святы гумару ў Клецкім, Любанскім, Валожынскім

раёнах, а таксама абласны фес-тываль гумару і гульні «Капыль-скія пацехі». Сёлета ён прайшоў у Капылі ўжо ў пяты раз. У чым, на Вашу думку, яго адметнасць, чым ён прыцягвае глядачоў і ўдзельнікаў?

– Беларускі народ заўсёды вылу-чаўся сваім уменнем шчыра весяліцца, трапна жартваць, па-заліхвацку выконваць прыпеўкі. А тое, што на Міншчыне любяць і ўмеюць жарт-ваць, пацвярджае абласны фестываль гумару і гульні «Капыльскія пацехі». Кожны раз фестываль мае сваю тэму, якой прасякнута ўся канцэпцыя пра-вядзення свята гумару і выступлен-ні ўдзельнікаў. Напрыклад, у гэтым годзе атрымаўся «вясёлы курапёт»

З першым намеснікам начальніка Галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай ра-боты, культуры і па справах моладзі Мінскага аблвыканкама Святланай Аляксандраўнай БАРАНЮК.

3 жартоўнай праграмы «Мы са Спорава дзяўчаты»

(Друкуецца на мове арыгіналу.)

...Гучыць мелодыя песні «В Спорові». На сцэну выходзяць пяць жанчын.

Першая жанчына. Хлопайтэ, хлопайтэ! Вас прыветствуе взвод красівых і прыкольных, в ныволным составе, і я іхній заводатор – Ніна Споровіччі! Знаетэ, дэ мы ны выступаем, куда нэ ійдэмо, всі бабы, як бабы, – красівы, а мы – королевы!

Другая жанчына. А якіі вітэ усі хвайны і породісты, нывроком бы я, бы Валя, бы Марыя, корочэ, бы мы всі тут стоящы і стоящы бабы. Такыі вжэ красівы, е на шо, як кажуть, око покласты і ны одно око. Знаетэ, красоту нашых споровскых жэнщын трэба кілограмамы міраты.

Трэцяя жанчына. Правільно, як йімо, так і выглядаем. Шо называецца: ай лав ю, сало ім, гарылку пью. І якая б вона ны була полезна тая рыба, а сало воно і в Узбекістане сало.

з анекдотаў, жартоўных песень, гумарыстычных мініяцюр, тэатралізаваных замалёвак... А ў выніку – «куранят па восені палічылі»: паказалі, хто на што здольны.

На мой погляд, для ўдзельнікаў фестываль з’яўляецца добрай пляцоўкай, каб раскрыць свой творчы патэнцыял, падрыхтаваць змястоўную гульніва-забаўляльную ці жартоўную праграму і, безумоўна, узяць на замтку цікавыя рэжысёрскія прыёмы, сцэнарныя распрацоўкі калег.

А для гасцей гэта магчымасць атрымаць цудоўны настрой і закружыцца ў капільскім карагодзе народнага гумару, гульніва і забаў.

— **Святлана Аляксандраўна, Вы бачылі выступленні калектываў,**

наведалі гульніва-забаўляльныя і гандлёва-дэгустацыйныя пляцоўкі... Што Вас найбольш уразіла, што запомнілася?

— Сярод удзельнікаў конкурснай праграмы мне асабліва хацелася б адзначыць выступленне тэатральнага калектыву «Асарці» Клецкага раённага Цэнтра культуры. Іх жартоўная мініяцюра, прадстаўленая ў жанры пантамімы і клаунады, адразу ўзяла і захапіла» аўдыторыю. А каб гэта атрымалася, трэба мець высокі ўзровень артыстызму і добры гумарыстычны густ. Мне застаецца толькі сказаць кіраўніку і калектыву: «Брава!».

«Творчым адкрыццём» для мяне стала яшчэ і аўтар і выканаўца Вольга Ліс з Капыля. Жанчына настолькі

Гэта неяк здыбалыся двое: узбек і споровэц. Узбек чай так важна зелёный налівае, п’е і кажэ: «Чай п’ееш – далёко відіш». А споровэц сала добрый такый кусок зыв і кажэ: «Ага, хорошо відіш, алэ хрэн дойдэш».

Песня «В Спорові»

1. Чого сёгоння розвесёлы всі жонкы?
З Москвы з роботы всі вэрнулысь мужыкы.
Сёгоння на вухах стоіть усё сэло,
Такого руху тут давно вжэ ны було.

Прыпев:

В Спорові коровы там пасуцца,
В Спорові там курочки нэсуцца,
В Спорові кабанчык в кожнуй хаты,
В Спорові там люды всі багаты.

В Спорові сіткамы рыбу ловяць,
В Спорові усіх ершовкой поцяць,
В Спорові ростэ всё в огороде,
В Спорові жарты і юмор в моде.

2. Ужэ жонкы подоставалы всі харчы,
Сёгоння свято будэ цілыі дэнь і вночы.
Пэтро Галіне сыняка ужэ поклав,
Про еі кум ужэ Пэтровы всё доклав.

Прыпев.

Чацвёртая жанчына. Шановны бабонькы, а чы вітэ знаетэ, шо всі мы ділімся на разны катэгорыі, як страны, чы государства? Не? Ну то слухайтэ.

В 20 літ жэнціна – Афрыка: почті зусім ны доследована.

В 25 – Амэрыка. Всё знае, всё вміе, алэ надто ж догорая і ны всякому мужыку по карману.

В 30 літ – гарача і впэвнёна в красоті, як Індія.

бойка і трапна «сыпала» жартамі, гумарыстычнымі параўнаннямі ў сваім маналогу, што зала проста не магла супыніцца ад смеху і доўга адорвала яе шчырымі апладысмантамі.

Безумоўна, нельга не адзначыць арыгінальную манеру жартаваць гасцей фестывалю – народнага тэатра народнага гумару «Спораўскі акалот» са Спораўскага Цэнтра культуры Бярозаўскага раёна. Іх выступленне было дынамічным, яркім, лёгкім і з добрым гумарам.

— **Якая будучыня гэтага адметнага фестывалю? Як ён будзе развівацца ў далейшым? Сёлета на свята ў якасці гасцей быў запрошаны народны тэатр народнага гумару «Спораўскі акалот».**

А колы юй 35, то вона як Францыя. Вжэ зыжджона vzdovж і влопэрок, алэ всім нравіцца, бо мае много ін-тересных мест.

В 40 літ вона як Афганістан. Вона вжэ пройграла войну, нарабыла кучу ошыбок і трэбуе вэлыкыі рэконструкцыі.

В 45 – Росія. Любыть выпыты, закусыты, погуляты, а самэ главнэ – граніцы ужэ ны фіга ны охраняюцца.

В 50 баба – Манголія. Мае за плэчыма вэлыкэ славнэ історычэское прошлое, алэ ужэ бэз всякого будучого.

А в 60 – Пакістан. Всі знають, дэ, но ужэ ныхто туды ны хочэ.

Пятая жанчына. А ў мужчын, между прочем, такой же хэндэ хох. Всі мужчыны діляцца на музыкальны інструменты.

У 20 літ мужчына – флейта: дэ сйў, там грае.

Колы мужчыне за 30 – вун скрыпка: класіка... На-страйваецца 1-2 минуты, а грае цілу нуч.

За 40 – трамбон. Вун грае, грае, алэ так потужно!

За 50 – рояль. Настройвае одын, а грае зусім другій.

За 60 – контрабас. Вун, гад, нэ грае, одно мучыть.

А колы мужчыне за 70, то вун футляр для іспользова-ного інструмента...

Чацвёртая жанчына. То нэ дай божэ, вам, пова-жаные мужчыны, буты футлярамы для іспользованого інструмента!

А я, такая красівая баба, ужэ 15 літ як вышла з Фран-цыі, а всё думаю, шчо Амэрыка!..

Першая жанчына. А шчэ я вам скажу, людкі, мы з бабамы вэлымы любымо рэп танцоваты. Бабы, до рэпу го-товы? Ну шо, заскаквай на прыцэп, танцоваты будэм рэп!

Спораўскі рэп

1. Я на тракторы своєм ды до клуба подыжджаю,
Діскотека вжэ ідэ, потому і поспішаю.

Вся кабіна в мэнэ во і наклейка про Вандама,
Я сэджу в одных трусах, як на пляжы на Багамах.

Прыпеў:

Гэй, бабы, заскаквай на прыцэп,
Танцоваты будэм, будэм рэп!

2. А за трактором прыцэп вун прыцэплёный ны мною,
А я іду ны одна, шчэй бабэй вэзу з собою.
У сусіднюм Здітове діскотека надто хвайна,
І мы вырышылы там появытысь нылігально.

Прыпеў:

3. Хай завідують врагы аж з сусідніх Эміратув.
Шчо ў нас такы бабы всі красівы і завзяты.

Прыпеў:

НАРОДНЫ ЖАРТОЎНЫ ГУРТ «ЦЕШЧА»

Біяграфія жартоўнага гурта «Цешча» бярэ пачатак у 1992 годзе. Назва калектыву невыпадковая: ён тры-маецца на шчырых і непасрэдных жанчынах, якія маюць сацыяльны статус цешчаў і для якіх удзел у гурце – част-ка жыцця. Іх аб'ядноўвае любоў да беларускай народнай

Магчыма, з часам фестываль стане адкрытым, пераўтвора-цца ў падзею рэспубліканскага ўзроўню, бо для гэтага ёсць усе падставы?

– Я лічу, што гумар – гэта вы-ратавальны круг на хвалях жыцця, ён быў, ёсць і будзе. І нельга, каб з фес-тывальнай палітры Міншчыны знік-ла такое яркае і каларытнае свята, як «Капыльскія пацехі». Міншчына, капыльская зямля заўсёды гасцін-на сустрэнуць усіх, хто прыедзе на фестываль. Мы будзем рады, калі нашы «Капыльскія пацехі» будуць любіць і чакаць не толькі ў воблас-ці, але і па ўсёй Беларусі. Бо гумар і смех не маюць межаў. Прыязджай-це, будзем жартаваць разам!

**«ВОЖЫК»
ГУТАРЫЦЬ
ПРА
ФЕСТИВАЛЬ**

Са старшынёй журы фестывалю «Капыльскія пацехі», заслужаным дзеячам культуры Рэспублікі Бе-ларусь, членам рэдкалегіі часопіса «Вожык» **Анатолем Леанідавічам АКУШЭВІЧАМ.**

– **Анатоль Леанідавіч, Вы ўсё жыццё звязаны з культурай,**

доўгі час узначальвалі Упраў-ленне культуры Мінскага аблвы-канкама, выдатна ведаеце пра культурныя падзеі на Міншчы-не... Чым Вам падабаецца гэты фестываль? Якія ўдзельнікі за-помніліся?

– Вытокі фестывалю «Капыльскія пацехі» ідуць ад аднайменнага народ-нага гульнівага тэатра Капыльскага раённага Цэнтра культуры. Дзякуючы яму і своеасаблівым адносінам капы-лян да гумару мерапрыемства стала традыцыйным, утварыўся цэлы гума-рыстычны рух. З цягам часу вясялыя нумары пачалі дэманстраваць калек-тывы з амаль усіх рэгіёнаў Міншчыны, паступова выходзячы і заваёўваючы свайго глядача.

песні і прыпеўкі, імпрывізацыі, танца, сцэнічнай гульні, гумару, лялечнай інтэрмедый, жартуў. Вобразы, якія ствараюць артысты, шматгранна адлюстроўваюць жыццё простых вясковых людзей — гэта жыццелюбівыя, вясёлыя і прыцягальныя для гледача персанажы.

Кожная праграма (а іх на сённяшні дзень у рэпертуары гурта больш за дваццаць) па-свойму цікавая, бо задумваецца і ствараецца з разлікам на канкрэтную глядацкую аўдыторыю. Шырока выкарыстоўваюцца прымаўкі, прыказкі, байкі, гумарэскі і вясковыя анекдоты. Значная роля адводзіцца жартуўным песням і прыпеўкам, мова якіх яркая і выразная.

Падабраць калектыву трапны рэпертуар дапамагаюць акампаніятары Таццяна Туркота і Анатоль Якімовіч. А дзякуючы аўтарам сцэнічных праграм Міколу Рабычыну і Галіне Собалевай гурт паспяхова дэманструе гумарыстычныя здольнасці, уменне пасмяяцца з чалавечых слабасцяў і заган.

Адметная рыса калектыву — выкарыстанне мясцовага матэрыялу. Сцэнічныя дзеянні пабудаваны на аснове тэатралізацыі фальклорных замалёвак і сучасных жыццёвых

гісторый, у якіх шмат здаровага гумару, іроніі і вясёлай выдумкі. Тут арганічна спалучаюцца артыстызм, абаяльнасць і талент імпрывізацыі ўдзельнікаў калектыву.

У мэтах узмацнення эмацыянальнага ўздзеяння на гледача і надання большай вобразнасці кіраўнік гурта Мікола Рабычын актыўна выкарыстоўвае ў прадстаўленнях розныя віды лялек. Дарэчы, Мікола — акцёр тэатра і кіно — актыўна прапагандуе творчасць аматарскага калектыву. У 2012 годзе жартуўны гурт выступіў на рэгіянальным фестывалі «Дрыбінскія таржкі», запісаўся на радыё «Мир» і «Культура», паўдзельнічаў у здымках кінафільмаў студыі «Медиа-продакшен фильм» «Сердце без замка» рэжысёра Юрыя Сцёпіна і «Парень без адреса» рэжысёра Аляксандра Назарава.

Неад'емнай часткай жартуўных праграм гурта «Цешча» з'яўляецца стварэнне гульнівых сітуацый, што выклікае цікавасць у гледача і далучае яго да актыўнага сцэнічнага дзеяння.

Больш за дваццаць гадоў жартуўны гурт «Цешча» даказвае сваю жыццяздольнасць, знаходзіцца ў добрай творчай форме і адыгрывае значную ролю ў культурным жыцці Міншчыны.

КЛУБ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ КУХНІ «ЛОТВІНСКІЯ ЁДАЛУХІ»

Клуб «Лотвінскія ўдалухі» быў створаны ў 1999 годзе на базе Лотвінскага сельскага Дома культуры. У яго складзе — дванаццаць чалавек ва ўзросце ад 30 да 60 гадоў: бібліятэкар Валянціна Шыманская, бухгалтар Жанна Пісарык, страхавы агент Ірына Хмялеўская, загадчыца дзіцячага садка Ала Жылка, прадавец Іна Ладнюк, дырэктар Дома культуры Уладзімір Дрожжа, медыцынскія работнікі Ганна Віршыц, Жанна Юха, Віктар Ганчар, Станіслаў Цвырка... Людзі розных прафесій аб'ядналіся пад кіраўніцтвам Галіны

Асабіста мне спадабаліся самабытныя «Чэрвеньскія балагуры» — яркія прадстаўнікі музычнай сатыры; тэатральны калектыв «Асарці» з жартуўнымі мініяцюрамі; удзельнікі клуба нацыянальнай кухні «Лотвінскія ўдалухі», якія знайшлі зерне гумару ў прыгатаванні высокакаларыйнай ежы; народны жартуўны гурт «Цешча», які змог узвысіць імідж цешчы, станюча замацаваўшы яе сацыяльны статус; народны гурт народнага гумару «Дубінскія фанабэры» і народны гурт «Смехаўё» — кожны са сваім адметным гумарам і каларытнымі сцэнічнымі вобразамі; цудоўныя акцёрскія работы і прафесійную рэжысуру пра-дэманстраваў народны жартуўны гурт «Тары-бары».

Госць фестывалю — народны тэатр народнага гумару «Спораўскі акалот» — здзівіў і членаў журы, і гледачоў ёмкім палескім гумарам, паказаўшы своеасаблівы майстар-клас для ўдзельнікаў гумарыстычнага фэсту. У іх праграме «Мы са Спорава дзяўчаты» была дасканала прапрацавана тэма фестывалю — «Куранят па восені лічаць». У калектыве вельмі каларытныя вобразы жанчын з беларускага Палесся, цудоўная палеская мова і выдатныя акцёрскія работы. Яны стварылі цёплае, пазітыўнае асяроддзе сапраўднага народнага гумару.

На працягу ўсяго фэсту адчува-лася атмасфера свята, творчасці і аднадумства.

— Вам спадабалася ўсё без выключэння ці ўсё ж ёсць нейкія заўвагі, парады арганізатарам і ўдзельнікам фестывалю?

— Ведаце, калісьці Леў Талстой казаў: «Гумар — вялікая сіла. Нішто так не збліжае людзей, як добры, бяскрыўны смех». Але ў той жа час гумар — гэта вельмі тонкая матэрыя, і выканаўцы абавязаны не пераступіць рысу паміж жартам і пошласцю. На жаль, некаторыя творчыя калектывы балансавалі на гэтай рысачцы, а некаторыя і «добрасумленна» спрабавалі прайсці па ёй да сэрца гледача. Гэта не той шлях, па якім павінны ісці носьбіты беларускага народнага гумару, з задавальненнем

Віктараўны Дрожжа дзеля агульнай мэты – зрабіць і свой вольны час, і глядачоў змястоўным, карысным, цікавым.

Удзельнікі аматарскага аб'яднання займаюцца зборам забытых рэцэптаў беларускай нацыянальнай кухні (у прыватнасці, сваёй мясцовасці), а таксама святаў, абрадаў, гульняў. Усё гэта выкарыстоўваецца як матэрыял для тэатралізаваных пастановак.

У апошнія гады зацікавіліся і сюжэтна-забаўляльнымі праграмамі, якія заўсёды даспадобы глядачам розных узростаў. Хто ж адмовіцца быць не толькі глядачом, а яшчэ і ўдзельнікам прадстаўлення?

Клуб «Лотвінскія ўдалухі» – разнажанравы і ўніверсальны. У калектыве нават ёсць свой паэт – Станіслаў Цвірка, які піша вершы і гумарэскі. Напрыклад, для гульні праграмы «Абы здароўе» ён напісаў словы да песні «Я ў Руднікі паеду». А прыпеўкі склала Іна Ладнюк, якая цудоўна спявае і не прапускае ніводнай рэпетыцыі (дарэчы, прывязджае ў клуб са сталіцы).

Напісанне арыгінальных сцэнарыяў – справа калектывная, творчая, вясёлая. Тут прымаюць удзел усе: хтосьці

ўспомніць цікавы выпадак на вёсцы, хтосьці – трапны мясцовы выраз, а нехта раскажа смешны анекдот. Развясяліць усіх імправізаванымі жартамі, якія нярэдка потым становяцца часткай праграмы, цудоўна ўмее Валянціна Шыманская...

Удзельнікі клуба выпусцілі два зборнікі рэцэптаў прыгатавання страў «Ад Лотвінскіх удалух», дзе змешчаны кулінарныя сакрэты саміх артыстаў, іх матуль і бабуль, а таксама мясцовых жыхароў. Вяскоўцы з вялікім задавальненнем дзеляцца сваімі рэцэптамі і ахвотна дапамагаюць самадзейным «зоркам» – хто словам, а хто і справай.

Дзякуючы актыўнасці, энтузіязму і натхненню артыстаў аматарскае аб'яднанне неаднаразова ўдзельнічала ў мерапрыемствах рознага ўзроўню, мае шмат падзяк, дыпламаў і ўзнагарод.

3 гульнівай праграмы «Абы здароўе»

На сцэну выходзяць удзельнікі праграмы.

Станіслаў. Добры дзень вам, людзі добрыя! Прыехаў я на фестываль з Руднікаў – адной з найпрыгажэйшых вёсак на Капыльшчыне! Нездарма я аблюбавалі для адпачынку і нашы суайчыннікі, і нават замежныя турысты. У цяперашні час без рэкламы ні туды ні сюды. А мясцовае сарафаннае радыё – лепшая рэклама! Вось і яно!

Выходзяць жанчыны з песнямі, пасля на сцэну вылятае Валянціна.

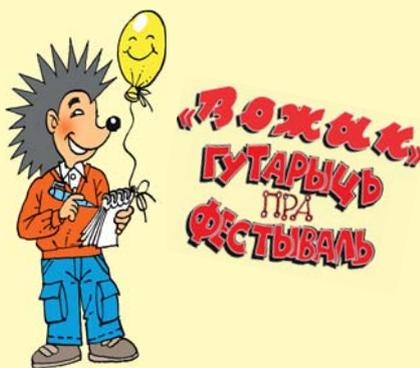
Валянціна. Людцы добрыя! Што рабіць, куды падацца?

Станіслаў. Што здарылася?

Валянціна. Што-што! Аптымізацыя ў культуры! Трэба нешта рабіць. Можа, адкрыць якое-небудзь уласнае прадпрыемства? Ды грошай малавата. А давай мы з табою скааперуемся?

адлюстроўваючы ў сваіх пастаноўках захапленні жыхароў беларускай вёскі самагонам, здэкамі над фізічнымі недахопамі, нецэнзурнымі прыпеўкамі і дэманстрацыяй дэфіле «дыхтоўных» беларускіх жанчын. Таму, на мой погляд, кіраўнікі і выканаўцы не змаглі па-сапраўднаму зазірнуць у сутнасць народнага гумару і знайсці рацыянальнае зерне беларускай душы. Гумар жа з'яўляецца камертонам сучаснага жыцця і залежыць ад густу кіраўніка, рэжысёра, творчай асобы.

Увогуле гумар на сцэне павінен служыць мастацтву. Бо, як калісьці сказаў Мікалай Гоголь: «Аднаўляць пачуццё асабістай годнасці – гэта тое, што павінны рабіць людзі мастацтва». Усяго гэтага я і жадаю будучым удзельнікам фестывалю.

З дырэктарам дзяржаўнай установы «Мінскі абласны цэнтр народнай творчасці» **Раісай Іосіфаўнай ВАЙЦЯХОўСКОЙ.**

– Раіса Іосіфаўна, на Міншчыне традыцыйна праводзяцца

раённыя святы гумару ў Клецкім, Любанскім, Валожынскім раёнах, абласны фестываль гумару і гульні «Капыльскія пацехі». Сёлета свята прайшло ў Капылі ў пяты раз. Чым, па Вашым меркаванні, фестываль кожны раз прываблівае публіку?

– Прываблівае таленавітымі, натхнёнымі людзьмі, якія не страцілі пачуццё гумару і ўмеюць не толькі добра працаваць, але і ад душы весяліцца. Таму ўжо ў пяты раз на фестываль з'ехаліся лепшыя калектывы гумарыстычнай і гульнівай накіраванасці з пятнаццаці рэгіёнаў Міншчыны, а таксама самабытныя баечнікі, сатырыкі, парадысты, прыпевачнікі і музыканты. Дзякуючы намаганням

Станіслаў. Трэба падумаць...

Валянціна. Што тут думаць? Такія прыгожыя мясціны! Адкрыем невялічкі пансіятат, дзе будуць умацоўваць здароўе людзі нашага з табой узросту.

Станіслаў. Гэта ідэя мне падабаецца. Сапраўды, у маляўнічых Рудніках можна будзе добра адпачыць. Сядзіба знаходзіцца недалёка ад возера, наўкола маладзенькі хвойнічак, а колькі лекавых траў расце!

Валянціна. Вельмі добра, я буду збіраць зёлкі і гатаваць фітачаі. Назву нашаму сумеснаму прадпрыемству я ўжо прыдумала...

Станіслаў (*перабівае*). Ды пачакай ты, памаўчы! (*Звяртаецца да гледачоў*.) Даражэнькія, хто з вас адгадае назву, атрымае першую пуцёўку ў падарунак. Падказка: у нашай вёсцы на ўсе нягоды лёсу махнуць рукой і скажуць так: «А ну яго! Абы...» Што? Правільна, здароўе! (*Адна з дзяўчат панесла пуцёўку ў залу*.)

Валянціна. Спрадвеку ў нашым краі галоўнай каштоўнасцю лічылася здароўе. Гэтай тэме прысвечана шмат прымавак і прыказак. Я буду называць некаторыя з іх, а вы, калі ласка, працягвайце:

Каму што баліць, той пра тое і ... (гаворыць).

Чым захварэў, тым і... (лячыся).

Дай вам бог здароўя ў ручкі, у ножкі і... (пасярэдзіне трохі).

Кожнаму свая болька... (баліць).

Валянціна. Шчаслівых уладальнікаў пуцёвак запрашаем наведаць наш пансіятат!

Гледачы пад музыку выходзяць на сцэну.

Уладкоўвайцеся паўтульней, нашы нумары забяспечаны сядзяча-ляжачымі месцамі, душавымі кабінамі (*жанчыны паліваюць падлогу з леак*), кандыцыянерамі (*махаюць верамі*), асвятляльнікамі паветра... Што ж, распачнём першы дзень з працэдур, якая называецца «Працатэрапія».

Станіслаў. На сцэжкі каля нашага пансіятата напала шмат шышак. Трэба іх сабраць у кошыкі.

Валянціна. А каб гледачы, барані божа, не падумалі, што мы вас эксплуатаем, кожны атрымае яшчэ і паветраны шарык!

Станіслаў. Вам за кароткі час трэба не толькі сабраць як мага больш шышак, але і не дазволіць шарыку ўпасці долу. Вельмі важна, каб збоку ўсё выглядала святочна і прыгожа.

Пад музыку праводзіцца гульня «Працатэрапія».

Валянціна. Працягваем лячэбна-аздараўляльныя працэдур. Падыдзіце, калі ласка, да нас! Станьце ў круг, вазьміцеся за рукі, зараз пачнём «Танцатэрапію» – выканаем полечку рудніцкую.

Гучыць полька, усе танцуюць.

А цяпер, каб не згубіцца, трэба локцем зачапіцца. Полька ўлева акуратна, полька ўправа – далікатна. А цяпер такія рэчы: бяромся за суседа плечы. А цяпер такія скокі: круціцеся ва ўсе бакі.

Станіслаў. Шаноўныя, на сённяшні дзень нашы працэдур скончаны. Субота – скарачаны дзень.

Валянціна. А калі вас нешта засмучае, замянае сну, перавярніцеся на другі бок і скажыце сабе...

Станіслаў і Валянціна (*разам*). Абы здароўе!

Валянціна. Ой, а пра гледачоў мы забылі.

Станіслаў. А я не забуду! З зёлкаў чаю лячэбнага прыгатаваў!

Валянціна. Вось і добра! Будзем лячыць ад суму, ад тлуму, ад гневу і ад усіх астатніх хвароб.

Станіслаў і Валянціна. Да новых сустрэч! І добрага вам усім здароўя!

арганізатараў, работнікаў культуры Капыльскага раёна фестываль стаў сапраўдным кірмашом гумару і вяселосці, музыкі і гульні, паказаў, што лепш гуляць і жартаваць, чым сумаваць і гараваць.

Прыемна, што сярод журы і гасцей фестывалю трэці раз запар нашы даўнія сябры – супрацоўнікі часопіса сатыры і гумару «Вожык», першым галоўным рэдактарам якога быў беларускі драматург і байкапісец з Уздзеншчыны Кандрат Крапіва. Да яго неўміручых твораў часта звяртаюцца і ўдзельнікі нашага фестывалю.

— У сёлетняй конкурснай праграме прынялі ўдзел дзевяць жартоўных гуртоў са званнем «народны», восем індывидуаль-

ных выканаўцаў, дзесяць калектываў гульнівага і вакальнага жанраў. Якія калектывы і выканаўцы пастаянна, як кажуць, падтрымліваюць высокі ўзровень, маюць свой адметны стыль? Раскажыце пра іх, калі ласка.

— У гумары, гульнях, жартах закладзены надзвычай багаты жыццёвы вопыт народа, яго шматгранны характар, востры розум і глыбокія пачуцці. Гэтыя якасці прадэманстравалі падчас сваіх выступленняў удзельнікі фестывалю.

Калектывы з ганаровым званнем «народны», якіх мы бачылі на сцэне, маюць вялікі станоўчы вопыт выступленняў і працуюць у клубных установах не адзін год. Гэта жар-

тоўныя гурты «Тары-бары» (кіраўнік Юлія Мацюшонак), «Цешча» (кіраўнік Мікола Рабычын), «Смехаўе» (кіраўнік Сяргей Высварка), «Дубінскія фанабэры» (кіраўнік Валерый Мазура), «Чэрвеньскія балагуры» (кіраўнік Андрэй Каленік). Яны здольны захапіць і прывабіць вялікую колькасць аматараў гумару і гульні. Адно толькі іх з'яўленне на сцэне выклікае ўсмешку. Вось і ў гэты раз іх разнастайныя нумары (гумарэскі, анекдоты, смешныя гісторыі са свайго жыцця, трапныя прыпеўкі, пародыі) насмяшылі і гледачоў, і членаў журы.

Свой высокі творчы статус пацвердзіў тэатральны калектыв «Асарці» (кіраўнік Ларыса Унгуран), які на мінулым, чацвёртым па ліку, фестывалі, атрымаў дыплом лаўрэата.

ЛЕПШЫ АЎТАР І ВЫКАНАЛЬНІК

Нягледзячы на тое, што ўсё жыццё Вольгі Леанідаўны ЛІС з Капыля было аддадзена медыцыне (працаваць медсястрой яна пачала ў клецкай дзіцячай кансультацыі), значнае месца ў ім займала і творчасць. Яно і не дзіўна: уся сям'я, у якой гадалася чацвёрка дзяцей, хораша спявала, а бацьку ў вёсцы клікалі не іначай, як Артыстам. Сярод мінскіх сяброў ён меў яшчэ адно прозвішча – Несцерка: за акцёрскі талент, знаходлівасць, выдатнае пачуццё гумару.

Усе гэтыя якасці пераняла і дачка Вольга, якая памятае сябе на сцэне з самага дзяцінства, калі ўдзельнічала ў школьнай самадзейнасці, спявала, іграла ў розных пастаноўках. Голас у Вольгі Леанідаўны і зараз маладжавы, звонкі, мілагучны...

Прыродная назіральнасць, даціпнасць, уменне ставіцца з гумарам да ўсяго навакольнага дапамагаюць артыстыцы ствараць уласныя маналогі, што нязменна выклікаюць у гледачоў шчырыя ўсмішкі. Тэмы аўтарцы падказвае само жыццё – гэта і медыцына, і адносіны паміж мужчынамі і жанчынамі, і розныя бытавыя сітуацыі... Увасобленыя ў гумарыстычнай форме, аздоб-

леныя трапнымі жартамі, яны становяцца выдатнымі ўзорамі жанру. А артыстычныя здольнасці Вольгі Леанідаўны дапамагаюць данесці творы да гледачоў так, што кожны раз яе выступленне становіцца міні-спектаклем.

Сярод захапленняў самабытнай артысткі – вышыўка, вязанне і... «Вожык»! Яна разам са сваімі дзецьмі – даўня і шчырая прыхільніца часопіса. Пажадаем Вользе Леанідаўне творчых поспехаў, а чытачам прапануем адзін з яе маналогіў.

Няма таго, што раней было...

Маналог

«На вечернем сеансе в невялікім горадку пела песню актрыса на чужом языке. Звуки венского вальса я услышал в кино, это было недавно, это было давно...» Так, так. Гэта было даўно. Сёння я хачу пайсці ў кіно, у тое кіно, якое было даўно. Памятаю, як усім класам уцякалі з урокаў і захоплены глядзелі на экран. У герояў фільмаў мы вучыліся толькі самаму лепшаму. У сучасных жа стужках страляюць, забіваюць, з машын выкідваюць, а размаўляюць так, ажно вушы вянуць.

Няма таго, што раней было... Усе фільмы мінулага стагоддзя глядзіш у тысячны раз, а здаецца, што ў першы. «Старый клен, старый клен, старый клен стучит в окно...» Гэта знакамітыя «Дзяўчаты». Дзякуючы гэтаму кіно мы навучыліся цалавацца, ведаем, што насы не перашкаджаюць; з фільма мы памятаем, колькі страў можна нарабіць з бульбы: бульба смажаная, вараная, печаная, бабка, драпікі, бульба фры і ўсякія там папурсы. Як не ўспомніць словы галоўнай гераіні Тосі: «Іду я такая прыгожая па вуліцы, а мужчыны перада мной падаюць, падаюць і ў штабелі зложваюцца, зложваюцца...» Сёння ад нашых мужчын такога не дачакаешся: прыйшоўшы

Камічная пантаміма ў выкананні дзяўчат-мімаў спадабалася ўсім гледачам. Кур'ёзныя сітуацыі, у якія траплялі іх персанажы, былі па-майстэрску абыграны. У сваю гульню ім удалося «ўцягнуць» нават члена журы Ілью Казаноўскага!

У кожным раёне ёсць свае мясцовыя гумарысты, сатырыкі, прыпевачнікі, шчырыя прапагандысты сатырычна-гумарыстычнай творчасці. У іх рэпертуары – жартоўныя вершы, сатырычныя маналогі, байкі. Вольга Ліс – творчая і цікавая асоба, актыўны ўдзельнік раённых святаў і кірмашоў. Вольга Леанідаўна лічыць, што добры жарт дапамагае спраўляцца з усімі жыццёвымі цяжкасцямі і прытрымліваецца адзінага правіла – знаходзіць радасць у кожным дні і рабіць

жыццё людзей веселейшым. Можна, таму яна заўсёды добразычлівая, шчырая і спагадлівая? Але ў той жа час яна не праходзіць міма ніводнай заганнай з'явы, усё бачыць і кляймуе сваім гумарыстычна-сатырычным пяром: «лупасіць словам лепш, чым пугай». Проста нейкі мясцовы Кандрат Крапіва!

Тамара Мікалаеўна Міхаленя жыве ў вёсцы Кузьмічы Любанскага раёна. Яе добра ведаюць як аўтара і выкаўцу баек, вершаў і прыпевак, як шчырага і рамантычнага чалавека. Любіць назіраць за жыццём аднавяскоўцаў, якія часта становяцца героямі яе твораў. Разам з Т. Міхаленяй на фестываль прыехала яе аднавяскоўка Раіса Міхайлаўна Валькова, якая таксама рэалі-

зуе свае здольнасці ў літаратурнай творчасці. У яе рэпертуары – жартоўныя байкі, гумарэскі, маналогі (як аўтарскія, так і прафесійных сатырыкаў і гумарыстаў).

Сяргей Выскварка працуе спецыялістам па фальклоры і этнаграфіі ў Любанскім раённым Цэнтры культуры. У пошуках забытых народных песень, танцаў, казак, гумару аб'ехаў увесь раён. Дзейнасць сваю не спыняе і сёння. У вобразях, якія ён увасабляе на сцэне, выкарыстоўвае толькі мясцовы фальклор.

А ў якасці спецыяльнага госця на фестываль быў запрошаны народны тэатр народнага гумару «Спораўскі акалот» (кіраўнік Ніна Пашкевіч). Работнікі культуры Мінскай вобласці, і я ў тым ліку, два гады таму гасцілі

дадому, яны адразу талерку з вячэрай у рукі — і да тэлевізара. А там гэтулькі каналаў, серыялаў, і дзяўчаты такія спрытныя, нападурездзетыя... Ежа з рота ў мужчын так і выпадае, і ўсё на канапу, толькі паспявай прыбіраць.

Няма таго, што раней было... Мужчыны цяпер іншыя. Ну, як не палюбіць было, напрыклад, таварыша Сухава? Колькі дзён запар ён вадзіў па пустыні цэлы гарэм жанчын, усіх аберагаў, ніводную не пакрыўдзіў і ўрэшце вярнуў гэты «кветнік» дзяржаве. І гэта пры тым, што кожная хацела быць яго старэйшай жонкай! Фільм вучыць нас, што ў жыцці галоўнае — стварыць сям'ю, пабудаваць дом, пасадзіць дрэва, выгадаваць сына... Але сёння і да замужжа стаўленне зусім іншае. Вось сустракаюцца дзве сяброўкі, адна пытае: «Ну, як там табе замужам?» Тая і адказвае: «Замужжа — гэта як міраж у пустыні. Адразу палаты, пальмы, вярблюды... Праходзіць час — прападаюць палаты, затым пальмы, урэшце застаецца адзін вярблюд — толькі і глядзі, каб не плюнуў».

«Весь покрытый зеленью, абсолют-но весь, остров невезения в океане есть...» Любімая намі «Брыльянтавая рука». З гэтага кіно мы добра ведаем, што панядзелак — дзень цяжкі і што траву касіць найлепей апоўначы. А рэк-

лама пра пачак білетаў жыве і цяпер, толькі ў падарунак абяцаюць не вадакачку, а дзве аднапакаёўкі ў Мінску.

Самагоначку рабіць таксама вучыліся з кіно. Хто не памятае гэтую «святую троицу»: Труса, Балбеса і Бывалага? Але і піць цяпер не ўмеюць. Некалі чалавек калі і вып'е, то ідзе п'яны, а цяпер — дурны. Цікава, што за дурман дадаюць у сваю прадукцыю вытворцы гарэлкі, што мужчыны нашы, добра падвыпіўшы, з любой сітуацыі выкруцяцца? Гнаў неяк мой сусед гарэлку і мусіў ненадоўга адлучыцца па справах. Папрасіў кума пасядзець ля апарата. Той аднекваўся, але ўрэшце згадзіўся. Сеў за апарат, мяняў слоікі, як сусед казаў. Схадзіў з вёдрамі па ваду, вяртаецца — а там ужо сядзяць два міліцыянеры.

— Папаўся, — кажуць, — будзем пратакол складаць.

— Цікава, а за што? Выйшаў я на вуліцу, бачу — у суседа дым ідзе. Думаў, пажар, узяў два вядры вады, прыбег тушыць, а тут сядзяць два міліцыянеры, ды яшчэ і самагонку гоняць.

Спрытна выкруціўся.

А мультфільмы якія былі павучальныя! Персанажы ўсе прыгожыя, нават Баба Яга і тая нічога з выгляду. А цяперашнія мультяшныя героі —

нейкія ці пачвары, ці ўвогуле незразумелыя істоты...

Ну, думаю, хопіць успамінаў, бо і так мужчыны на жанчын кажуць, што мы шмат языком мянцім. Дарэчы, менш за ўсё жанчыны гавораць у лютым — усяго 28 дзён. Затое ў мужчын ёсць лішні выхадны дзень у сакавіку. Свята наша — а адпачываюць яны... Усё, даражэнькія, кіно закончылася. Усяго вам добрага.

НАРОДНАЕ АМАТАРСКАЕ АБ'ЯДНАННЕ «У КОЛЕ СЯБРОЎ»

На працягу васьмі ўжо дваццаці двух гадоў пры ДOME культуры горада Жодзіна дзейнічае аматарскае аб'яднанне «У коле сяброў». Яго ўдзельнікі — людзі сталага ўзросту, што некалі працавалі ў розных арганізацыях і ўстановах горада. Некаторыя з іх ведалі адзін аднаго шмат гадоў, некаторыя былі незнаёмыя паміж сабой... Дзякуючы клубным сустрэчам яны змаглі пазнаёміцца бліжэй, раскрыць свае творчыя здольнасці, падзяліцца жыццёвым вопытам і добрым настроем.

Ініцыятар стварэння і кіраўнік клуба — метадыст гарадскога Дома культуры Наталля Андрэеўна Зайцава. Яна добра ведае, што яе землякі, нягледзячы на ўзрост, не страцілі цікавасці да жыцця. Жаданне правесці вольны

ў гэтай вясёлай вёсцы — Спорава. Там жывуць сапраўды вясёлыя, дасціпныя, іранічныя людзі. Іх гумар каларытны, непадобны да нашага. Асаблівая яго адзнака — мясцовы дыялект. Персанажы таксама яркія і пазнавальныя, так што глядач адразу распазнаў «герояў» і «герань нашага часу». Кіраўнік Ніна Іванаўна Пашкевіч — вельмі творчая асоба і абаяльная жанчына. Мы рады будзем і далей сустракацца з імі.

— **Фестываль у Капылі, акрамя гумарыстычнага, яшчэ і гульнявы. Чытачам цікава было б даведацца і пра работу гульніва-забаўляльных і гандлёва-дэгу-стацыйных пляцовак на сёлетнім**

свяце, а таксама пра лепшыя тэатры гульні, пераможцаў у намінацыі «За творчае развіццё гульнівых традыцый».

— Не першы год у вобласці працуюць тэатры гульні «Старадарожская лясёнка» (кіраўнік Людміла Міхалькевіч), «Балаган» Плешчаніцкага ГДК Лагойскага раёна (кіраўнік Святлана Апімах) і «Барсукоўскія гарэзы» (кіраўнік Крысціна Мыцько). Вялікімі аматарамі пагуляць аказаліся і ўдзельнікі клуба нацыянальнай кухні «Лотвінскія ўдалухі» (кіраўнікі Галіна Дрожжа і Вялянціна Шыманская).

Творчая прастора гэтых калектываў — гульня, народная і сучасная. Скажаце, гуляць у гульні дарослым — марная трата часу, прымітыўны густ?

Як бы не так! Простыя правілы гульні, жывыя эмоцыі, дух спаборніцтва адразу захапляюць яе ўдзельнікаў. Таму капыльскія глядачы з задавальненнем збіралі яблык і «кансервавалі» іх у слоікі, «даілі» карову, «травілі» каларадскага жука і «пераплывалі» возера з заплюшчанымі вачыма.

На цэнтральнай плошчы горада ў той дзень панавалі гумар і гульня. Мясцовыя культурганізатары не забыліся і пра дзяцей з бацькамі. Для іх працаваў дзіцячы гарадок, алея атракцыёнаў, спартыўны пляц. Шмат цікавага таксама можна было пабачыць у забаўляльна-дэгу-стацыйным кутку «Птушыны падворак». А ў бяспройгрышнай латарэі, як і абяцалі, шчаслічыку выпаў галоўны прыз — жывая капыльская курка.

час творча, у нефармальных зносінах, у коле сяброў-аднадумцаў і прывяло ў аб'яднанне шэраг актыўных гараджан. Яны збіраюцца разам, каб адпачыць ад паўсядзённых клопатаў, прыўзняць настрой, абмяняцца думкамі. Адбываюцца і хатнія сустрэчы, падчас якіх ветэраны дзеляцца вопытам вырошчвання садавіны і гародніны, кветак, сакрэтамі кулінарыі, дэманструюць калекцыі рукадзелля, вышыўкі, вязання і абавязкова разам спяваюць – напрыклад, гімн клуба, які напісаў мясцовы паэт і кампазітар Людзвіг Гусакоўскі.

Творчае жыццё калектыву разнастайнае і цікавае. Сярод пастаянных удзельнікаў аб'яднання ёсць самадзейныя музыканты, паэты, аматары кулінарыі, садаводы і агароднікі... Кожны з іх адкрывае ў сабе творчыя здольнасці і абавязкова дэманструе іх перад глядацкай аўдыторыяй.

Працуюць тры секцыі: «Гаспадыня», «Рукадзельніца», вакальная група «Суседзі». Спываюць жаданымі гасцямі на ўсіх святах. У іх рэпертуары – больш за два дзясяткі твораў. Гэта прыпеўкі, беларускія народныя песні, а таксама жартоўныя байкі на розную тэматыку.

Аб'яднанне «У коле сяброў» вядзе актыўную канцэртную дзейнасць, прымае ўдзел у рэспубліканскіх, абласных і гарадскіх мерапрыемствах. У 2004 годзе ветэранскі клуб атрымаў званне «Народны аматарскі калектыў».

Прыпеўкі

Пакахала я Сцяпана
І нікому не кажу.
Толькі дзед мой здагадаўся –
Без зубоў цяпер хаджу.

* * *

Ой, павезлі дзеда з лазні
Скорою карэтаю.
Першы раз убачыў жонку
Дзедка неадзетаю.

* * *

Мужу я ўзяла пуцёўку,
Думала, што адпачне.
Ён наеў сабе там пуза,
Ледзьве ногі валачэ.

* * *

Дзед Макей і баба Маня
Доўга ў лазні парыліся.
Лазня ходырам хадзіла:
Значыць, не састарыліся!

* * *

Зубы дзед сабе паставіў,
Толькі нейк наадварот.
Вось бяда: цяпер не можа
Цэлы тыдзень закрыць рот.

Аўтар Марыя ХАХУЛОВА.

З членам журы фестывалю «Капільскія пацехі», галоўным рэдактарам часопіса «Вожык» **Юлія Францаўнай ЗАРЭЦКАЙ.**

– Юлія Францаўна, Вас неаднойчы запрашалі ў журы гэтага

фестывалю, Вы назіралі за рознымі калектывамі і нумарамі... Якія ўражанні ад сёлетняга свята? Каго з удзельнікаў хацелася б адзначыць асобна?

– Уражанні цудоўныя. «Капільскія пацехі» – адметнае свята: і прыязнай атмасферай, і цікавымі калектывамі, і арыгінальнымі нумарамі.

Выклікаюць вялікую прыхільнасць да сябе адны з пераможцаў – народны тэатр народнага гумару «Спораўскі акалот». Яны шчырыя, адкрытыя, самаіранічныя (а іронія, між іншым, абавязковы элемент беларускага народнага гумару), сучасныя (адзін спораўскі рэп чаго варты!), пазітыўныя. Трымайце свой узровень, спораўцы, і павышайце яго!

Вельмі падабаецца тэатральны калектыў «Асарці». Дзяўчаты прыдумляюць цікавыя сітуацыі, выдатна прадуманы вобразы кожнай герані: адзенне, прычоска, макіяж... І – заўважце – гэта мімы: яны працуюць без слоў. Ты разумееш іх праз ігру – а гэта вельмі няпроста. Малайчынк!

Хочацца таксама сказаць пра народны жартоўны гурт «Тары-бары», які варта было б, відаць, адзначыць лепш. Гэта сапраўдныя акцёры, якія выдатна выканалі свае ролі. Арыгінальныя касцюмы, падбор музычнага афармлення, трапныя дыялогі... Мінуў час, а вытанчаную чорную ікру, мочаныя яблыкі, ад погляду на якога становілася кісла ў роце, хударляваю блішчастую сцерлядзь я памятаю да гэтаў і не хутка забудуся.

САМЫЯ ЯРКІЯ СЦЭНІЧНЫЯ ВОБРАЗЫ

Стварэнню непаўторнага каларыту, лёгкай вясёлай атмасферы фестывалю ў многім паспрыялі яго вядучыя – Антон ШЫШМАРОЎ і Вольга ДАМАНСКАЯ. Увасобленыя гэтым гарманічным дуэтам вобразы Пеўня і Курачкі запамніліся глядачам не менш, чым лепшыя выступленні канкурсантаў.

Антон ШЫШМАРОЎ працуе індывідуальным прадпрымальнікам, але акцёрскія здольнасці прывялі яго ў калектыв тэатра гульні і гумару «Капыльскія пацехі», дзе ён выступае з 2011 года. Самыя цікавыя ролі камедыйнага кштальту – Трактарыст, Грыб Сыраежка (праграма «Прыколы аграгарадка») і Царэўна Несмяяна (праграма «У пошуках шчасця»). Дзякуючы свайму прыроднаму таленту, выдатнай пластыцы і міміцы Антон стварае яркія, адметныя вобразы, заўсёды падыходзіць да ролі з вялікай адказнасцю.

У многіх канцэртах артыст бярэ ўдзел як саліст і гарманіст (інструментам, дарэчы, ён авалодаў самастойна). Калі калектыву неабходна дапамога ў вырабе касцюмаў, стварэнні грыву – Антон і тут вырочае. Адным словам, на ўсе рукі майстар, на ўсе здольнасці артыст!

Вольга ДАМАНСКАЯ – студэнтка-завочніца БДУКІМ, будучы спецыяліст па менеджменце культурна-забаўляль-

най дзейнасці. Працуе акампаніятарам у раённым Цэнтры традыцыйнага мастацтва. Выдатная салістка, вельмі творчы чалавек, удзельніца «Капыльскіх пацех» з чатырнаццацігадовым стажам. У тых спектаклях, дзе занята Вольга, шмат музыкі і песень. Найбольш цікавыя вобразы – Эн у музычным спектаклі «Смак яблыка», Бландзінка ў жартоўнай праграме «У пошуках шчасця», Старшыня ў гумарыстычнай праграме «Прыколы аграгарадка».

Да кожнай ролі Вольга ставіцца сур'ёзна і грунтоўна, яе цікавіць характар героя, яго біяграфія, знешні выгляд і іншае. Часта сама прыдум-

вае сваім героям касцюмы і грывы. Таму створаныя артысткай вобразы заўсёды адметныя і каларытныя.

З дыялогаў Пеўня і Курачкі

– Між іншым, мы, мужчыны, вельмі падобныя на курэй!
– І чым гэта, цікава?
– А тым, што дваццаць крокаў ад хаты і ты – нічыі!..

* * *

– Дарагі, у мяне для цябе дзве навіны: добрая і дрэнная. Я цябе пакідаю!
– А якая дрэнная?

* * *

– Сіноптыкі абяцаюць на гэтым тыдні 55 градусаў цяпла.
– Не можа быць!
– Можа. Сам падлічы: у панядзелак – 17 градусаў, у аўторак – 15, у сераду – 11...

* * *

– Што ты шукаеш?
– Ды згубіла кнігу «Як пражыць да ста гадоў». Ты не бачыў?
– Бачыў і спаліў! Яе захацела пачытаць твая маці...

А ўвогуле карціць назваць многіх – і таленавітую, творчую асобу Вольгу Ліс, і народны мужчынскі жартоўны гурт «Чэрвеньскія балагуры», і народны тэатр народнага гумару «Дубінскія фанабэры», і жаночы вакальны гурт «Ивушки», і, вядома, народны тэатр гульні і гумару «Капыльскія пацехі»...

У той жа час хацелася б перасцерагчы ўдзельнікаў фестывалю ад засілля «традыцыйных» тэм – чаркі і скваркі, прыгнечанага мужа, з якога здзекуецца жонка, дрэннай цешчы і добрага зяця... Гэта вельмі прасты і лёгкі шлях, які нікуды не вядзе. Некаторыя калектывы, што злоўжываюць такой тэматыкай, з-за гэтага так і не змаглі стаць пераможцамі фестывалю.

Не трэба прыносіць глядачу гумар на «талерацы з блакітным беражком»:

гэта не цікава ні яму, ні самім выканаўцам як творчым асобам. Заўсёды лепш не дагаварыць, намякнуць, зрабіць паўзу, пакінуць адкрыты фінал...

Я, напрыклад, непрыемна насцярожылася, калі кабеты з народнага гурта «Смехаўё» пад павольную музыку а-ля Эмануэль пачалі як быццам паказваць стрыптыз. А як выдатна ўсё скончылася – нечакана, з гукарам і густам, тактоўна. Вось каб усе нумары так!..

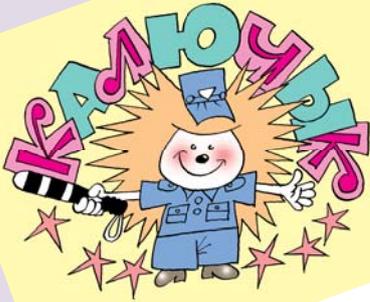
Хацелася б бачыць больш сучасных тэм. Мы ж усе, у тым ліку і вясцоўцы, карыстаемся мабільнай сувяззю і інтэрнэтам, наведваем футбольныя ці хакейныя матчы, ходзім у тэатр, падарожнічаем па свеце, глядзім «Еўрабачанне», у рэшце рэшт! Дзе гэтыя тэмы, вобразы, адносіны да іх? Не варта самім сабе звужаць

тэматыку, «прызямляцца», карыстацца архаічнымі прыёмамі.

Сярод удзельнікаў я назірала ня мала моладзі. Няўжо яны не хочуць пажартаваць пра сваё, пра маладое? Не хвалююцца, вас усе зразумеюць: цяпер кожная бабуля мае мабільны тэлефон і ведае, хто такі Брэд Піт.

Жартуйце арыгінальна. Тады і гэцей свята стане яшчэ больш, і фестываль набудзе яшчэ большую вядомасць. А «Капыльскім пацехам» – жыць і развівацца!

**Шмат вясёлых і дасціпных твораў
іншых удзельнікаў фестывалю
вы зможаце прачытаць
у 12-м нумары часопіса «Вожык».**

Міхась ПАЗНЯКОЎ

СКОРАГАВОРКІ

Па шумлівай вірлівай шашы
Трыццаць тры самазвалы прайшлі.

Спрытны, жвавы вожык-зух
Сябруку пашыў кажух.

Раніцою золкай
Цяцярुक з цяцёркай
Прывялі ў дзіцячы сад
Чатырох цецеранят.

Працаваць я вельмі рад,
Не ідзе адклад на лад.

Крочыць вожык па сцяжынцы.
Баравік тырчыць на спінцы.

Хутка, шпарка паравоз
Груз удалячынь павёз.

Ёрш хваліўся карасю:
— Рэчку я праплыў усю.
Запрасіў ярша карась:
— А цяпер залазь у гразь.

Сказала раз бабуля ўнучцы Лене:
— Па слова не палеzu я ў кішэню!
Пытаецца ў адказ яе малая:
— Навошта ж словы ты ў кішэнь хаваеш?

— Здароўя штось на працу нестae...
Адправяць хай на пенсію мяне!
Пачула ўнучка скаргу ад бабулі —
Прымчалася на панадворак куляй:
— Адна я засумую, баба Зоя!
Вазьмі мяне на пенсію з сабою...

Пачула Зоя НАВАЕНКА,
Глыбоцкі раён, г. п. Падсвілле.
Намалюваў Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Усё па законе...

Міні-комікс Аляксандра ПЯТРОВА.

Малюнак Карыны ПАЦКО.

– За сталом не размаўляюць, – строга заўважае тая.

Пасля вячэры маці пытаецца:

– Ну, дык што ты хацела мне сказаць?

– Што ты пакінула ўключаны прас на татавай кашулі, – адказала паслухмяная дачка.

– Якім чынам кошкі навучыліся бачыць у цемры?

– Не даставалі да выключальніка.

Выхавальніца ў дзіцячым садку:

Няхай сам шукае!

Маленькі ўнук дапамагае бабулі выбіраць бульбу. Замарыліся, селі адпачыць.

Бабуля ўздыхае:

– Ох, і цяжка капаць бульбу. Глыбока яе ўвесну дзядуля схаваў.

Унучак падхапіўся:

– Ах так! Раз дзядуля схаваў, няхай сам і шукае!..

Чаму раней не сказаў?

Унучка ўважліва назірае за дзедкам, які перабірае выкапаную ды прасушаную бульбу.

– Што гэта ты робіш? – пытаецца малая.

Дзядуля тлумачыць:

– Бульбу сартую. Вялікую самі спажываць будзем, сярэдняю налета пасадзім, а маленькую скаціна з’есць.

Унучка пакрыўдзілася:

– Чаму ты раней не сказаў? Я ж толькі вялікую ў кошычак збірала!..

Падслухала Ірына КАРАЧУН,
г. Баранавічы.

Малюнак Паўла ГАРАДЦОВА.

– Дзеці, вы ведаеце, навошта мы мыем рукі перад ядой?

– Ведаем, ведаем! Каб не пэцкаць лыжкі!

Падчас вячэры дачка хоча штосьці сказаць маці.

Хлопчык падбег да вялікага сабакі і пачаў гладзіць яго пушысты хвост. Маці спалохалася:

– Што ты робіш? Ён цябе ўкусиць!

– Не, мама, з гэтага канца яны не кусаюцца, – супакой яе даведчаны сын.

Агародныя прышеўкі

Агародчык зарастае
Більнікам, асотам.
Гаспадар жа мой спявае
П'яны каля плоту.

У гародзе кроп буяе,
Бульба ўверх імкнецца.
Ну, а Яська мой гуляе,
Добра, хоць не б'ецца.

Дачніца майго адбіла —
Зараз слёзы горка лье:
Смачна есці любіць мілы,
Да таго ж яшчэ і п'е.

Пачуў Мікола КІСЕЛЬ,
г. Мінск.

ДЗЕД І «ІМУНІТЭТ»

Надыходзіць час абеду —
Кліча есці баба дзеда.
Важна ён за стол сядзе,
Чарку «свойскай» налівае.
— Не глядзі, старая, скоса —
Толькі што прыйшоў з пакосу.
Глянё: архангел падмігнуў,
Каб кілішак я кульнуў.
Чарка першая, другая...
Узлавалася старая:
— Возьме хай цябе маланка!
Будзеш піць цяпер да ранку.
— Без гарэлкі на абед
Прападзе «імунітэт».
Каб са мною прыгубіла,
Дык прыліў адчула б сілы.

Баба дзеду гаварыла:
— Смачнай бульбы наварыла.
— Калі чарачкі няма —
Дык варыла ты дарма!..

Ірына ЯЎЛАНОВА,
г. Орша.

— Ой, Валька, што я табе зараз раскажу! Аддавалі нядаўна маю хрэсніцу замуж, дык і мяне, вядома, запрасілі. Наглядзелася я ды наслухалася, як цяпер у горадзе вяселлі спраўляюць.

Малады мне вельмі спадабаўся: высокі, здаровы, з залатой пячаткай на пальцы і тоўстым ланцужком на шыі. Яго лысая галава блішчала на сонцы, як люстэрка. Відаць, багаты і разумны чалавек.

А маладая, хоць і сваячка, не спадабалася. Адна скура ды косці — такіх у горадзе называюць «адвёрткамі». Кажуць, сёння гэта вельмі модна.

Гасцей было няшмат, чалавек дваццаць пяць — трыццаць. Але ўсе людзі культурныя і, няйначш, заможныя:

НА ВЯСЕЛІ МАНАЛОГ

дарылі

так званую таксу. Я ра-

ней і не ведала, што такса — гэта пяцьсот

долараў. А некаторыя клалі і больш! Так што вяселле,

відаць, акупілася, яшчэ і маладым на машыну засталася.

Запомнілася адна маладая пара. Сядзелі разам са сваім пародзістым сабачкам (напэўна, не было з кім пакінуць). Дык уяві: два зубы ў гэтай жывёліны былі залатыя! Калі гаспадар гаварыў тост, пародзістая псіна нават некалькі разоў гаўкнула. Адным словам, харошы сабака, і паводзіў сябе прыстойна, не нашкодзіў.

На сталах не сказаць, каб было густа, але хапала ўсяго. Афіцыянты падносилі найбольш розныя далікатэсы, нейкія лангусты з авакадамі. Я іх, праўду кажучы, нават і пакаштаваць пабаялася. Ды і з якога боку кусаць, не ведала...

Але больш за ўсё мне спадабалася тамада. Такая спрытная жанчына, без аніякіх паперак усё вяселле адтарабаніла. Мае пашчэнкі яшчэ і сёння баляць з непрывычкі ад смеху. Хрэсніца мне потым казалі па сакрэце, што гэтая тамада не так даўно закладзіралася, але ўжо кватэру сабе ў горадзе выкупіла і пачала на машыну тамадзіць. Гэта ў нас сваты вяселлем кіруюць, а ў горадзе — тамада.

Вось так, Валька, я на вяселлі ў горадзе пабывала. Спадзяюся, што хутка і на хрэсьбіны запрасяць!..

Падслушаў Мікола ГРАБЯНЁК,
Шаркоўшчынскі раён,
в. Радзюкі.

Малюнак Вікенцыя ПУЗАНКЕВІЧА,
тэма Міхася СЛІВЫ.

ДВА КУМЫ

Пад лаўкай — пляшак цэлы рад.
На кухні за сталом не сумна...
Тут дзве гадзіны акурат
Гасцінны кум частуе кума.

— Яшчэ мо чарачку, кумок?
— Ды хопіць, можа, ўжо, саколе...
— Ну, як жа ж так, ну, хоць глыток.
А як не ўбачымся мы болей?

— Э, куме мой! Вось тут задача...
Я ўжо і так цябе не бачу.

Аляксандр КАЗЯЛКОЎ,
г. Маладзечна.

ХВЯДОСАВА ПРЫГОДА

Грошы нёс дамоў Хвядос,
Ды чамусьці не данёс.

Пляшку выжлукціў ён залпам,
А прагнуўся: побач — малпа,

Проста перад носам — клетка...
Там не жонка, не суседка.

Ушчыкнуў сябе за нос:
— Трапіў ты куды, Хвядос?

Каб яе, праз гэту чарку
Апынуўся ў запарку!..

Вольга ЛАБАЖЭВІЧ,
г. Клецк.

— Як вам не сорамна тут збірацца!
Не маглі мяне пачакаць?

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Малюнак Вікенція ПУЗАНКЕВІЧА,
тэма Януся МАЛЫЦА.

АФАРЫЗМ

Бармэн — чалавек, які
разумее цябе лепш, чым
твая жонка.

Амерыканская прымаўка

Татуіраваная Тома

Васіль ТКАЧОЎ

Гумарэска

«Учарашні дзень лепш не ўспамінаць. Прыкра. Але нічога не зробіш: што было, тое было, — зноў гаротна ўздыхнула Тома і асцярожна пакратала пальчыкам брыво. Спачатку адно, потым другое: адчуваецца, і вельмі, што пасля татуіроўкі, крыху баліць. Але яна, уявіўшы, якую добрую справу зрабіла для сябе, паспрабавала нават усміхнуцца. — Затое я цяпер татуіраваная Тома!..»

Ох і нялёгка ж, сапраўды, далася ёй тая татуіроўка!

Учора ў жанчыны якраз выдаўся выхадны, і Тома вырашыла запрасіць да сябе на кватэру хлапца-татуіроўшчыка, якога параіла ёй суседка. Даўно марыла нанесці татуіроўку на бровы. У суседкі дужа добра атрымалася. Залюбуешся. Ды і наогул татуіроўка — рэч выгодная, як ні круці: не трэба кожную раніцу займацца макіяжам. Адзін раз набраўся смеласці, рызыкнў — і поўны ажур. Так казалі ёй суседка, так думала і яна сама, Тома.

Дзень пачынаўся выдатна. Муж зранку пайшоў на працу (ён тынкоўшчык на будоўлі), сын — у школу. Самы час рабіць татуіроўку. Ніхто

перашкаджаць не будзе.

Татуіроўшчык прыйшоў у прызначаны час.

Малады, прыгожы... А нейзабаве парог роднай кватэры пераступіў муж, які зранку выпіў, і таму яго, даўшы прахуанца, адправілі дадому праспацца. І адразу пачуў голас жонкі са спальні: «Я правільна лягла?» Мужчынскі голас тут жа адказаў: «Так, так. Мне зручна...»

Сцяпан вока-мгненна кінуўся ў пакой: «Маладога знайшла сабе — так? Здрадніца!»

Тома не паспела і рот раскрыць. Жах! Напалоханы да смерці татуіроўшчык закрываў:

— Ды... ды... ды супакойцеся вы! Спяраша разбярэцеся! Што вы накінуліся, як не ведаю хто? Я, можа, на працы. Пры выкананні.

— Ведаю я такіх работнічкаў! Не паспееш за парог выйсці, як тваё месца тут жа занята. Ну і спрытныя, аднак, ёсць тыпы! Стаяць! Ні з месца, — са злосцю прамовіў Томін муж.

Добра, што ў пару завітала суседка.

— Сцяпан, ты што — здурнеў?! — залямантавала яна.

— Я не адступлю! Не здамся! Не на таго напалі. Я ў дэсанце служыў! Нас не правядзеш!..

— Я, я прывяла хлопца, дурань стары, — лагодна загаварыла да яго, крадком падміргваючы Томе, суседка. — Ды і на хвілінку адварнулася ўсяго. У мяне бульба варыцца на пліце... Канечне, хлопец малады, прыгожы, пакідаць надоўга іх адных нельга было. Хіба я не разумею? Ну, супакойся?

— Ды каб вас пранцы!.. — плюнуў Сцяпан і зіркнў на жонку. — А табе што, нельга было сказаць, што татуіроўку рабіць сабралася?

— Ага, табе скажы: так і пайшоў бы на працу. Хаця адзін чорт, мог і не хадзіць: усё роўна прагналі.

Тома зноў лягла на канапу. Аднак у татуіроўшчыка ад перажытага трэсліся рукі...

— Пачакайце! — здагадалася, што трэба зрабіць, суседка.

І тут жа выпырхнула з кватэры. Вярнулася з бутэлькай.

— Давай чарку, Тома!

— Дзве! — падаў голас Сцяпан.

— А во не бачыў! — жонка тыцнула ў ягоны бок кукіш.

Невядома, дасталася кропля мужу ці не, аднак Тома цяпер не перастае паўтараць:

— Я гэтую татуіроўку на ўсё жыццё запамню!..

г. Гомель.

Адказы на крыжаванку «Савецкія камедыі» (стар. 24):

1. Грамадзяначка.
2. Снег.
3. Шурык.
4. Гарбуз.
5. Студэнт.
6. Цэмент.
7. Мыпра.
8. Авоьска.
9. Русалка.
10. Марожанае.
11. Бендэр.
12. Дубец.

Зашыфраванае слова: **нешанцаванне**.

Савецкія камедыі

Крыжаванка

Калі вы правільна ўпішаце словы па вертыкалі, то ў выдзеленым гарызантальным радку зможце прачытаць назву вострава, на якім не рос какос і не было календара.

1. Як называў праходжую Сямён Сямёнавіч Гарбункоў, герой фільма «Брыльянтавая рука», калі згубіўся ў Стамбуле?

2. Што, па словах Васіля Алібабаевіча з фільма «Джэнтльмены поспеху», магло зваліцца людзям на галаву, і аб чым ён іх папярэджаў?

3. Персанаж з фільма «Каўказская палонніца», які да слёз шкадаваў птушачку.

4. На лупінцы з яго паслізнуўся і зламаў нагу Сямён Сямёнавіч Гарбункоў.

Склала Ксенія ПІЎНЕВА.

5. Дапоўніце фразу з фільма «Аперацыя Ы і іншыя прыгоды Шурыка»: «Хто не працуе, той есць. Вучыся, ...».

6. Што было ў цыстэрне, у якой збеглі з турмы «джэнтльмены поспеху» з аднайменнага фільма?

7. Як у фільме «Службовы раман» супрацоўнікі звалі сваю начальніцу Людмілу Пракопаўну Калугіну?

8. У яе Сямён Сямёнавіч Гарбункоў хацеў схаваць пісталет.

9. Як называлася карціна, якую Трус, герой фільма «Аперацыя Ы і іншыя прыгоды Шурыка», прадаваў на кірмашы?

10. Бабе – кветкі. А дзецям што? (фільм «Брыльянтавая рука»).

11. Прозвішча «вялікага камбіна-тара», «ідэйнага змагара за грашовыя знакі», які ведаў «чатырыста параўнальна сумленных спосабаў адымання грошай» (фільм «Залатое цяля»).

12. Гэтым прадметам Шурык вёў тлумачальную гутарку з п'яніцам і дармаедам Федзем у фільме «Аперацыя Ы і іншыя прыгоды Шурыка».

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда»

«Вожык» — грамадска-палітычны,
літаратурна-мастацкі часопіс

№ 10 (1513), 2014 год.

Выдаецца з ліпеня 1941 года.
Часопіс «Вожык» зарэгістраваны ў Міністэрстве інфармацыі РБ. Рэгістрацыйны № 520.

Заснавальнікі – Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, РВУ «Выдавецкі дом «Звязда».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія:

Анатоль АКУШЭВІЧ, Сяргей ВОЛКАЎ,
Навум ГАЛЫПЯРОВІЧ, Мікола ПРГЕЛЬ,
Тамара ДАНИЛЮК, Валянціна ДУБРОВА,
Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Казімір КАМЕЙША,
Алег КАРПОВІЧ, Уладзімір МАТУСЕВІЧ,
Міхась ПАЗНЯКОЎ, Уладзімір САЛАМАХА,
Васіль ТКАЧОЎ.

Рэдакцыя:

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара, мастацкі аддзел),
Наталія КУЛЬГАВАЯ (аддзел фельетонаў і пісьмаў),
Вераніка МАНДЗІК (аддзел літаратуры).

Рэдактар стылістычны Марыя ПЛЕВІЧ.
Камп'ютарная вёрстка
Святлана ТАРГОНСКАЯ.

Юрыдычны адрас: 220013, г. Мінск,
вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.

Адрас рэдакцыі:
220005, г. Мінск,
проспект Незалежнасці, 39.
E-mail: a-vojik@yandex.ru

Тэлефоны:

галоўнага рэдактара – 288-24-62,
намесніка галоўнага рэдактара,
аддзелаў фельетонаў і пісьмаў,
літаратуры, мастацкага – 284-84-52,
бухгалтэрыі – 287-18-81,
факс – 284-84-61.

Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.
Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова
спасылацца на «Вожык». Разглядаюцца рукапісы,
надрукаваныя на машынцы або набраныя

на камп'ютары. Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў.
Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

Падпісана да друку 08.10.2014
Фармат 60x84 1/8. Афсетны друк.
Папера афсетная. Ум. друк. арк. 2,79.
Ул.-выд. арк. 3,55. Тыраж 1740 экз.
Заказ 2847.

Кошт нумара ў розніцу 16800 руб.

Рэспубліканскае ўнітарнае
прадпрыемства «Выдавецтва
«Беларускі Дом друку».
220013, Мінск,
проспект Незалежнасці, 79.
ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004 г.

© «Вожык», 2014